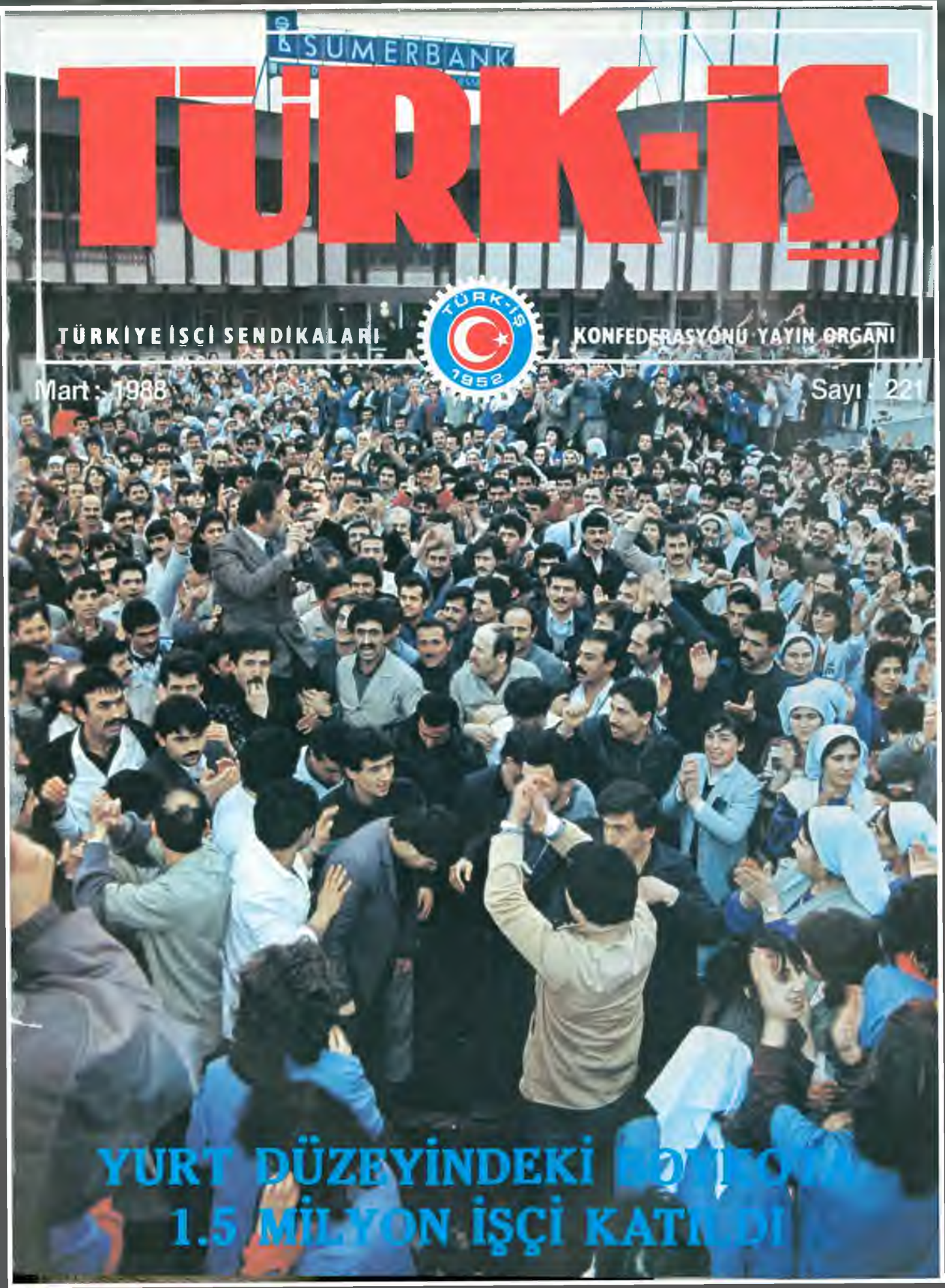

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Mart : 1988 Sayı : 221

YURT DÜZEYİNDEKİ [illegible]
1.5 MİLYON İŞÇİ KATI[illegible]DI

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

MART
1988
Sayı : 221

SAHİBİ :
TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

●

YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ :
HÜSEYİN EKMEKÇİOĞLU

●

MÜESSESE MÜDÜRÜ :
ORHAN BALABAN

●

YAZI KURULU :
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

●

DERGİ ADRESİ :
TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel: 33 38 24

●

ABONE :
Yurtiçi, 6 aylık 900.-TL.
Yıllık 1.800.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 2.000.-TL.
Yıllık 4.000.-TL.

●

TEKNİK DÜZENLEME:
TURGAY ÇERŞİL

●

FOTOĞRAFLAR:
NİHAT ÜSTÜN

●

DİZGİ BASKI :
DEMİRCİOĞLU MATBAACILIK
TÜRK-İŞ PASAJI NO: 2
KIZILAY-ANKARA
TEL: 34 14 71

BASKI TARİHİ : 30.3.1988

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

içindekiler

1	YEMEK BOYKOTUNA 1.5 MİLYON İŞÇİ KATILDI
4	TÜRK-İŞ'İN TİSK'E CEVABI
13	TÜRK-İŞ BÖLGE TOPLANTILARI
16	BAŞKANLAR KURULU OLAĞANÜSTÜ TOPLANTISI
20	ARAŞTIRMA (GREVLER VE KAYBOLAN İŞGÜNLERİ
21	TEZ-KOOP-İŞ GREVDE
22	İSTİHDAM VE İŞSİZLİKLE İLGİLİ TÜRK-İŞ GÖRÜŞÜ
24	BELEDİYE İŞ, ALTINSOY'U ELEŞTİRDİ
25	SAĞLIK-İŞ EĞİTİM SEMİNERLERİ
26	TÜKETİCİNİN KORUNMASI
28	ARAŞTIRMA (MART 1988 GIDA HARCAMASI
30	GÖSTERGE TESBİT TABLOLARI
32	3395 SAYILI KANUNA GÖRE EMEKLİLİK SİSTEMİ
34	SSK PRİM ALACAKLARI
36	İNSANLARIMIZA VERİLEN DEĞER BİLE AT'A GİRMEMİZE ENGELDİR

MUHTEŞEM DAYANIŞMA

YEMEK BOYKOTUNA 1.5 MİLYON İŞÇİ KATILDI

Yurt çapında yapılacak kitle eylemlerinin ilki, 11 Mart 1988 günü başarıyla gerçekleştirildi. 1.5 milyon işçinin yanısıra bazı memur ve öğrencilerin de katıldığı boykotta, Özal hükümeti protesto edildi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ:

"BU İTTİFAKI KIRACAK GÜÇ GÖREMİYORUM"

"İşçilerin Sendikalarından koptuğunu söyleyenlere bu eylem ders olmalıdır"

6 Mart Pazar... İstanbul'da Melek sinemasını dolduran işçiler, **TÜRK-İŞ** ve bağlı sendikaların Genel Başkanlarıyla Yönetim Kurulu üyeleri-

EYLEM VE GÜÇ BİRLİĞİ : *Yurt düzeyinde gerçekleştirdikleri eylem ve güçbirliğiyle başarılı bir sınav veren işçiler, alınan eylem kararlarında Başkanlarıyla birlikte olduklarını gösterdiler.*

nin el ele tutuşarak gösterdikleri dayanışmayı coşkuyla alkışlıyorlar, yer yerinden oynuyordu.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** 10 Şubat'ta toplanan Başkanlar Kurulu'nun önerileri istikametinde yapılan son Bölge toplantısında, ilk toplu eylemin yapılacağı tarihi açıklıyordu.

11 Mart Cuma günü ülke çapında bir eylem sınavı verilecekti.

YILMAZ konuşmasının bu bölümünde şöyle diyordu:

"Milyonlarca insanımızın temsilcileri olarak yetkili kurullarımızda gelişmeleri ve alınacak önlemleri dikkatle tesbit etmeye çalıştık."

"Üç gün önce, belirli bazı temel ilkeleri yansıtmadıkça toplu iş sözleşmelerinin yapılmamasını kararlaştırdık. Bu kararın alınmasından çok önce protokola bağlanmış bulunan bir sözleşme dışında temel ilkeleri yansıtmayan toplu sözleşmeler yapılmayacak, sözleşme görüşmeleri derhal kesilecektir."

"Toplu olarak grevlerle mücadeleyi sürdüreceğiz. Her çeşit dayanışma yöntemlerini ve biçimlerini geliştireceğiz.

"Çok kısa süre içinde tüm Türkiye'de, işçinin olduğu her yerde, tüm il ve ilçelerde, aynı gün, aynı saatlerde, ailelerimizle birlikte bu gidişe "dur" diyeceğiz.

"Belli merkezlerde toplanıp siyasal iktidarın tutumunu protesto edeceğiz.

"Haksızlıklar ve adaletsizlikler karşısında her yoldan direnme hakkımızı kullanacağız.

"Genel Başkanınız olarak ben; Yönetim Kurulumuz ve Başkanlarınız 11 Mart 1988 günü siyasal iktidarın, onun destekçisi işverenlerin tutumunu protesto etmek için öğle yemeğini yemeyeceğiz, boykot edeceğiz."

YILMAZ'ın bu sözleri ilk kit-

Bazı işyerlerinde memurlar da boykota katılırken, Hacettepe ve Ankara Üniversitelerinde öğrenciler de yemeklerini yemediler.

le eyleminin tarihini açıklarken, daha sonra söz alan Sendika Genel Başkan ya da Yönetim Kurulu üyeleri, uygulanacak eylemleri tüm üyeleri ile destekleyecekleri yolunda yemin ediyorladı.

Türk Harb-İş Genel Başkanı **Kenan DURUKAN, "Şevket YILMAZ bizi 11 Mart'ta denize atıyor. Ya yüzeceğiz, ya da boğulacağız. Yüzme bildiğimizi göstermek zorundayız."** diyerek, işçilerin bir bütün olarak boykota katılacaklarını vurguluyordu.

TELAŞ.. TELAŞ.. TELAŞ..

İstanbul toplantısı ve yemek boykotunun ilan edilmesi, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nda ve Hükümet kanadında büyük telaş yarattı.

TİSK Genel Sekreteri **Kubilay ATASAYAR;** 9 Mart tarihinde basına yaptığı yazılı açıklamada, yemek boykotunun yasa dışı olduğunu, hoşgörü gösterilmeyeceğini, yemek boykotunu teşvik edenlerle, katılanlar için cezai ve hukuki müeyyideler uygulanacağını öne sürüyor, bu eylemin politik amaçlı olduğunu kaydettikten sonra, TÜRK-İŞ'le her zaman diyaloğa hazır oldukları-

BOŞ MASALAR, BOŞ TEPSİLER: *Boş masa ve tepsilerle yenmeyen yemekler, Özal hükümetine karşı yapılacak eylemlerin ilk basamağı ve birlikte hareketin simgesiydi.*

ÇİÇEKLERLE KARŞILAMA : *Ankara'da boykotçu işçilerle birarada olan TÜRK-İŞ yöneticileri, Karayolları 4. Bölge Müdürlüğü işçileri tarafından çiçeklerle karşılandı.*

nı belirtiyordu.

Dergimizin bu sayfasında altta tam metnini verdiğimiz TÜRK-İŞ'in karşı açıklamasında da **"Tehditle bir yere varacağını sananlar, kafalarını değiştirmelidir"** deniyor, sert bir üslupla **"Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu ile TÜRK-İŞ'in birlikte oturup karar vereceği hiçbir konu kalmamıştır"** diyerek eylemde kararlı olunduğu vurgulanıyordu.

11 MART CUMA

Takvim yaprakları 11 Mart Cuma'yı gösterirken, Türk kamuoyu heyecanlı bir bekleyiş içindeydi.

Yurt sathında ilk kitle eylemi o gün yapılacaktı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Orhan Balaban'**ın eylem hazırlıkları ile ilgili son raporunu değerlendiriyor, Ankara'da iki işyerinde boykota işçilerle birlikte katılmayı kararlaştırıyordu.

Saat 11.30'u gösterirken, kalabalık bir basın ekibiyle TÜRK-İŞ Genel Merkezinden ayrılan **YILMAZ** ve Yönetim Kurulu üyeleri, saat 12.00'yi gösterirken Karayolları 4. Bölge Müdür-

NARİN'İN İŞYERİNDE DE BOYKOT

Tüm tehditlere rağmen, TİSK Genel Başkanı Narin'in işyerlerindeki işçiler de boykota katıldı.

TÜRK-İŞ'İN TİSK'E CEVABI

"TEHDİTLE BİR YERE VARACAĞINI SANANLAR KAFALARINI DEĞİŞTİRMELİDİRLER."

10 Mart 1988

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu; Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) tarafından yapılan ve yemek boykotunu anarşinin başlangıcı ve siyasal amaçlı olarak tanımlayan açıklamayı sert bir üslupla cevapladı.

Boykotun yasadışı olduğu ve teşvik edenlerle uygulayanlar hakkında Savcılıklara ihbar edileceği yolundaki işveren görüşüne karşılık, "Tehditle bir yere varacağını sananlar, kafalarını değiştirmelidirler" denilen TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu bildirisi şöyle:

"Türkiye, son yıllarda hayali ihracatçıların, vergi kaçakçılarının, halkı sömürmeyi doyumsuzca sürdüren holdinglerin, ucuz işçi çalıştıran işverenlerin ve buna ek olarak her türlü vurgunu meslek edinenlerin cenneti haline gelirken; siyasal iktidarın acımasız ekonomik politikası altında inim inim inleyen büyük halk kitlelerine de cehennem olmuştur.

Kârlarına kâr katma ve işçileri ucuza kapatılmış meta gibi görme alışkanlıkları edinen işverenler, ağzı var dili yok, hiçbir hak aramayacak ve kısaca köle gibi çalışacak işçi topluluğunun olduğu 18. asrın özlemi içindedirler.

***TÜRK-İŞ**'in bir dizi eylem kararı alması, işverenlerin örgütlendiği Konfederasyonu-*

lüğü'ne boykotçu işçilerin büyük tezahüratı arasında giriyordu.

Yemekhaneye girmeyen işçiler, **YILMAZ** ve arkadaşlarına büyük sevgi gösterilerinde bulunuyor, çiçekler veriyorlardı.

YILMAZ, kısa bir konuşma yaparak işçilere teşekkür ederken, **"Sendikaların işçilerden ayrı olduğunu, işçilerin sendikalarından koptuğunu söyleyenler, bugünkü tabloyu görsünler"** diyordu.

Daha sonra Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Merkez Atölyesine gidildi.

Garip bir sessizlik hüküm sürüyordu işyerinde. Bir gün önce görevli olarak yola çıkan üç işçiden Hasan Özen hayatını kaybetmiş, ikisi de ağır yaralanmıştı.

Bu acı trafik kazasında ölen işçinin tabutu Mescid'in önünde duruyordu.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri önce cenaze namazını kıldılar, tabutu cenaze arabasına kadar izlediler ve sonra boykotçu işçilere katıldılar.

YILMAZ, boykotçu işçilere hitaben yaptığı kısa konuşmada, bu boykotla merdivenin birinci basamağına çıktıklarını, diğer basamaklara sıra geleceğini söyledi. ▷

TERCÜMAN GAZETESİ'NDEN
(Semih Balcıoğlu)

telaşa düşürmüş olmalı ki; bayağı suçlamalar ve tehditlerle bu eylemleri kırma çabası içine girmişlerdir.

Hukuka saygı diye diye işçilerin Anayasal hakkı olan insanca yaşama hakkı yok edilirken sinsi bir suskunluk içine girenlere bir gün sosyal patlamaların kaçınılmaz olacağını söylediğimizde ve uyarı görevimizi yaptığımızda büyük bir duyarsızlık gösteriyorlardı.

*Şimdi, yemek boykotu karşısında telaşa kapılmışlar, **"aman anarşi gelecek"** diyerek korku yaratmak, Savcılıklara başvurulacağını söyleyerek tehditle eylemleri kırmak hayaline kapılmışlardır.*

Tehditle biryerlere varılacağını sananlar kafalarını değiştirmelidirler.

***TÜRK-İŞ**'in bunca haksızlık karşısında sürdürdüğü mücadelesini **"siyasal amaçlı"** olarak niteleyebilmek için, insanın akıldan, vicdandan, mantıktan yoksun olması gerekir.*

Hoşgörü gösterilemeyeceğini bir çiftlik ağası edasıyla açıklayan işveren temsilcisi şunu aklından çıkarmamalıdır ki; Türk işçisinin mücadelesindeki beklentisi hiçbir zaman hoşgörü ya da lütuf olmamıştır.

***TÜRK-İŞ,** diyalog politikasını ısrarla sürdürdüğü için en ağır eleştirilere göğüs gererken, mevcut Anayasa ve yasaların devamı, hatta sendikaları çökertmek için her türlü mali baskının yasalaşmasını isteyen bu insanlar, çıkar düzenlerinin devamı için yeni oyalama politikaları üreteceklerini sanmakta, yeni diyalog çağrıları yapmaktadırlar.*

*Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu ile **TÜRK-İŞ**'in birlikte oturup karar vereceği hiçbir konu kalmamıştır.*

Eylem planımız eksiksiz uygulanacaktır."

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

Boykotu ideolojik ve siyasi amaçlı olarak niteleyenlere de sert şekilde çatan Türk-İş Genel Başkanı, **"Bu ittifakı kıracak güç göremiyorum"** dedi.

TÜRK-İŞ PERSONELİ DE KATILDI

TÜRK-İŞ'te çalışan personel de, yemek boykotuna katıldı.

120 kişilik yemek malzemesi Türkiye Güçsüzler ve Kimsesizlere Yardım Vakfı'na gönderildi.

MERKEZDE DEĞERLENDİRME

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Karayolları ve DSİ işyerlerinden dönüşte, yurdun dört köşesinden gelen haberleri değerlendirdiler.

Saat 14.00'den itibaren iller bazında değerlendirmeler genel merkeze iletiliyordu.

YILMAZ, telefonla gelen bilgileri yazıyor, herhangi bir olay olup olmadığını soruyor, olaysız geçtiğini öğrendiğinde de **"Teşekkür ederim, bütün arkadaşlarıma sevgilerimi iletiniz"** diyordu.

KATILIM YÜZDE 90'IN ÜZERİNDE

Şevket YILMAZ, aynı gün saat 15.30'da basın mensuplarına yaptığı açıklamada, katılımın yüzde 90'ın üzerinde olduğunu, bazı işyerlerinde polis ve işverenin baskısı yüzünden boykota gidilemediğini, bunların önemli bir rakam tutmadığını söyledi.

YILMAZ, "Ayrıca, teşkilatımız dışındaki kuruluşların ve öğrencilerin de boykota katıldıkları yolunda gelen haberler bizi memnun etmiştir" dedi.

PEK ÇOK YERDE MEMURLAR DA KATILDI

TÜRK-İŞ'e ulaşan bilgilere göre, kamu kesiminde memurların da büyük bir bölümü işçilerle birlikte yemek boykotuna katıldı.

Hacettepe Üniversitesi ve An-

ÖLEN İŞÇİNİN CEBİNDEN 200 LİRA ÇIKTI:

DSİ Merkez Atölyesindeki boykotta bir de cenaze töreni vardı. Görev sırasında hayatını yitiren işçinin cebinden çıkan 200 lira ve özel zevki için Başbakan'a alınan 320 milyonluk araba, Türkiye'de yaşanan adaletsizliğin küçük bir göstergesiydi.

PROTESTO: *Tüm uyarılara rağmen, işveren Sendikası Başkanlığından kalma alışkanlığını sürdürmekte direnen Özal, Yurdun her köşesindeki işçiler tarafından protesto edildi.*

kara Üniversitesinde öğrenciler, yemeklerini aldıktan sonra yemeyerek boykotu desteklediklerini gösterdiler.

TRT VE BASIN

TÜRK-İŞ'in uyguladığı ve Türkiye'de ulusal düzeyde ilk organize kitle eylemi olan yemek boykotuna TRT haber bülteninde sadece 45 saniye ayrılırken, yazılı basınımız ilk sayfalarında geniş yer ayırdılar.

Hürriyet Gazetesinin birinci sayfasını tam olarak boykot haberlerine ayırması ve 8 sütuna sürmanşet **"BU SESE KULAK VERİN"** başlığını atarken, diğer büyük gazeteler de siyasal iktidarı işçi sorunları ve hayat pahalılığı ile ilgili olarak duyarlılığa davet ediyorlardı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ,** TRT'nin yayıncılık anlayışını protesto ederek basına yaptığı açıklamada, **"TÜRK-İŞ'in bundan sonraki toplantıları TRT'ye kapatılmıştır"** diyor. böylesine bir habercilliğin demirperde ülkelerinin resmi ajansları tarafından izlendiğini söylüyordu.

ÖZAL VE PASTASI

Başbakan **Turgut ÖZAL,** Antalya'da pastasını yerken gazetecilere yemek boykotunun değerlendirmesini yaptı.

"Katılım yüzde 50, başarılı değil" diyen Başbakan **ÖZAL,**

▷

BASINDAN

Özal'a 320 milyonluk BMW otomobil alındı

★12 silindirli 1988 model süper BMW
6 yabancı dil biliyor ve saatte
250 kilometre hız yapabiliyor

İŞÇİLERDEN BAŞKANA SEVGİ: *Boykotçu işçilerle birlikte olan TÜRK-İŞ Yöneticilerine büyük sevgi gösterilerinde bulunuldu. İşçiler, Genel Başkanları Şevket YILMAZ'ı öperek TÜRK-İŞ'e bağlılıklarını bir kez daha gösterdiler.*

"Yemeğe küsmek bizim ananelerimize sığmaz. Çıkıp gösteri yürüyüşü yapsalardı. Bu işçilerin değil, düzenleyenlerin kabahatı" diyerek, yemeklerin çöpe atılmasının doğru olmadığını söyledi.

Türkiye'de pahalılığın olmadığını belirten **ÖZAL,"Madem yemiyorlardı, götürüp fakir fukaraya verselerdi"** diyerek, Türk halkıyla alay edercesine sözlerine şu cümleyi ekledi:

"Tabii onu da verecek yer bulamazlardı..."

NEYİN UYARISIYMIŞ (!)

Bir gazetecinin **"Yemek boykotunun amacı Hükümeti uyarmaktı. Bu uyarı işareti alındı mı?"** şeklindeki sorusuna Başbakan **ÖZAL, "Neyi uyarıyorlar anlamadım"** cevabını verdi.

İşin yavaşlatılması ya da genel grev halinde işçilerin iş akitlerini derhal bozacakları tehdidini de savuran Başbakan, böyle bir eylemde derhal mahkemeye gideceklerini sözlerine ekledi.

BASINDA TEPKİLER

Başbakanın Antalya'da gazetecilere yaptığı açıklama, yazılı basınımızda büyük tepkilere yol açtı.

Pek çok köşe yazarı, **ÖZAL**'ın işveren sendikası başkanlığı alışkanlığını sürdürdüğünü, yemeklerin çöpe atılması gibi detayla ilgilenip, sorunun özüne inmediğini, işçilerin de Başbakanı olduğunu unutmaması gerektiği yolunda yorumlar yayınladılar.

YEMEKLER HAYIR KURUMLARINA VERİLDİ

Başbakanın iddialarının aksine, yemek boykotu nedeniyle yenilmeyen yemekler, hayır kurumlarına verildi.

Bütün illerde fakir ailelere dağıtılan yemeklerin tek gramının bile israf edilmediği öğrenildi.

ÖZAL BU!...

TÜRK-İŞ'in yemek boykotunun yüzde 50 oranında uygulandığı-

nı, başarılı olmadığını söyleyen Başbakan için sendikacıların değerlendirmesi ilginçti.

Başbakanın, yıllık enflasyonu da **yüzde 50 indirimli söylediğini** hatırlatan sendikacılar, **"Boykotumuz yüzde yüz başarıya ulaşmış demektir"** dediler.

AYKUT'UN DEĞERLENDİRMESİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **İmren AYKUT,** yemek boykotu ile ilgili değerlendirmesini **"Zarif bir eylem"** olarak dile getirdi.

AYKUT, çalışma hayatıyla ilgili yasal değişikliklerin de yapılacağını, bu arada ILO ilkelerine uymayan 2 Anayasa maddesinin de değiştirileceğini bildirdi.

TÜRK-İŞ'in yemek boykotunun kısa öyküsü bu.

Şevket YILMAZ'ın ifadesiyle, merdivenin birinci basamağına çıkıldı. O

TÜRK-İŞ PERSONELİ DE KATILDI:

Yemek boykotuna katılan TÜRK-İŞ personeli, 120 kişilik yemek malzemesini, Keçiören'deki Türkiye Güçsüzler ve Kimsesizler Yardım Vakfı'na gönderdi.

Eylemleri Anlatmak Amacıyla

BÖLGE TOPLANTILARI YAPILDI

İstanbul'da yapılan toplantıda konuşan Şevket YILMAZ:

"İKTİDARI VE DESTEKÇİSİ İŞVERENLERİN TUTUMUNU PROTESTO İÇİN YEMEK BOYKOTU YAPACAĞIZ"

10 Şubat 1988 tarihli Başkanlar Kurulu'nda önerilen eylem dizisinin birinci kademesi olan ve Şubat ayı içinde, aynı günde 1988'de uygulanacak eylemlerin anlatılması için 8 Bölge Temsilciliğinde toplantılar yapılması, bu toplantılara sendikaların şube yönetici ve temsilcilerinin katılmasını içeren program yerine getirildi.

28 Şubat Pazar günü Samsun'da Genel Sekreter **Emin KUL,** Sivas'ta Genel Mali Sekreter **Çetin GÖÇER,** Adana'da Genel Eğitim Sekreteri **Musta-** ▷

ÜSTTEKİLER:

Türk halkının büyük çoğunluğu bir lokma ekmeğe dahi muhtaç duruma getirildi. Yapılan haksızlıkları protesto eden işçilerin eylemini alaya alan ÖZAL, "Madem yemiyorlardı, fakir fukaraya verselerdi. Tabii onu da verecek yer bulamazlardı." dedi.

ALTTAKİLER:

İşçiler tarafından yenmeyen yemeklerin bir gramı dahi ziyan edilmedi. Fakirlere ve hayır kurumlarına dağıtılan yiyeceklerin nasıl kapışıldığını gösteren bu fotoğraf, halkın içinde bulunduğu içler açısı durumun bir belgesidir.

İŞÇİLER ELELE: *Boykot öncesi 8 Bölgede toplantılar yapıldı. İstanbul'daki toplantıya katılan sendika başkanları, elele tutuşarak işçiler arasındaki güç ve eylem birliğini gösterdiler.*

▷

fa **BAŞOĞLU,** Diyarbakır'da da Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Orhan BALABAN** şubelerin yönetici ve işyeri temsilcileriyle toplantılar yaptılar.

Bölge toplantılarının diğer üçü 5 Mart Cumartesi günü yapılırken, Genel Sekreter **Emin KUL** Bursa'da, Genel Mali Sek-

Sayın TURGUT ÖZAL'a TEKZİP

TÜRKİYE'DE FAKİR OLMADIĞININ RESMİDİR:

UZANAN ELLER: *Tüketici Günü nedeniyle bazı firmaların İstanbul'da ücretsiz yiyecek maddeleri örnekleri dağıtması izdiham yarattı. Yalnızca vitrinde görebildikleri yiyeceklerden birer parça da olsa tadabilmek için uzanan elleri görüntüleyen bu fotoğraf, Türkiye'de pahalılığın olmadığını ve fakir-fukaranın bulunamayacağını iddia eden Başbakan Sayın Turgut Özal'a ithaf olunur.*

reter **Çetin GÖÇER** ile Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** İzmir'de, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Orhan BALABAN** da Eskişehir'deki toplantılara katıldılar.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ,** TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri ile Sendikaların Genel Başkanlarının katıldığı son toplantı ise 6 Mart Pazar günü İstanbul'da Melek Sineması'nda yapıldı ve Birinci Bölge Temsilciliği kapsamındaki sendikaların merkez, şube yöneticileri, işyerleri temsilcileri ile çok sayıda işçi katıldı.

Toplantıya katılanların büyük sevgi gösterileriyle karşılanan TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** yaptığı konuşmada yemek boykotu tarihini şöyle açıkladı:

"11 Mart 1988 günü siyasal iktidarın, onun destekçisi işverenlerin tutumunu protesto etmek için öğle yemeğini yemeyeceğiz, boykot edeceğiz."

Şevket YILMAZ, İstanbul'daki toplantıda şunları söyledi:

YILMAZ'IN İSTANBUL KONUŞMASI:

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) tarafından düzenlenen bu toplantı, siyasal iktidarın ağır ekonomik sorunlar ve çıkmazlar karşısında süregelen vurdumduymazlığı sebebiyle alınan eylem kararları ile ilgili bir "hazırlık toplantısı"dır.

Bugün, aynı amaçla, bölge temsilciliklerimizde düzenlediğimiz toplantıları tamamlamış olacağız.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri ve sendikalarımızın genel başkanlarının katıldıkları bu toplantılarda, haksızlıklar karşısında bilenmiş; kararlı; her yönüyle mücadeleye hazır işçiler, temsilciler, liderler gördük.

Bunu gururla sizlere duyurmak istiyorum.

Yurdumuzu tümüyle kapsayan sekiz bölgemizde, 800'ü aşkın şubemizde aynı sesi duymak; aynı kararlılığı, aynı mücadele azmini tesbit etmek, aynı disiplini görmek, aynı gücü hissetmek son derece olumlu bir tablodur.

Bunu, diğer yedi bölgemizde olduğu gibi, İstanbul'da yaşamak önemli bir mutluluk kaynağıdır.

Bir güven kaynağıdır.

Sorunları, çıkmazları aşabilmenin ön şartıdır.

Yaşadığım bu tablonun, Ge-

BİRLİKTE EYLEME YEMİN: *6 Mart'ta İstanbul'da yapılan toplantıda, büyük bir dayanışma içinde olduklarını gösteren işçiler ve sendikacılar, birlikte yapılacak eylemler için and içtiler.*

▷ *nel Başkanınız olarak beni son derece mutlu ettiğini sizlere bildirmek istiyorum; teşekkür ediyorum.*

Değerli Kardeşlerim,

Mücadelede başarı, yöneldiğiniz hedeflerin doğru olmasına; iyi tesbit edilmiş olmasına bağlıdır.

TÜRK-İŞ Topluluğu, tüm tarihi boyunca hedeflerini dikkatle belirlemiştir; iyi belirlemiştir.

Akılcılığı daima ön plânda tutmuştur.

Adaletli olmuştur.

Gerçekçi olmuştur.

Yurt ve işçi sorunlarını bir bütün olarak görmüştür.

Yeni değil; aylar öncesinde tesbit ettiğimiz hedefler bilinmektedir.

Biz, herşeyden önce, Yurdumuzda çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin tüm kurum ve kurallara ile yerleştirilmesini istiyoruz.

Biz, Ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğunun ağır ekonomik ve sosyal sorunlarının çözülerek "sosyal devlet" ve "sosyal adalet" ilkelerine ve gereklerine dayalı bir düzenin kurulabilmesini istiyoruz.

Biz, işçi hak ve özgürlüklerini hedef alan haksız ve adaletsiz kısıtlamaların ve uygulamaların derhal kaldırılmasını istiyoruz.

Biz, grevli serbest toplu pazarlık düzenine yeniden, tüm Batı demokrasilerinde olduğu gibi, işlerlik kazandırılmasını istiyoruz.

Biz, grevli serbest toplu pazarlık düzenine yeniden, tüm Batı demokrasilerinde olduğu gibi, işlerlik kazandırılmasını istiyoruz.

Bu tarihe kadar çeşitli vesilelerle açıklamalarımızda; açık hava ve kapalı salon toplantılarında belirttiğimiz gibi, ekmek istiyoruz, özgürlük istiyoruz. Ekmeğin ve özgürlüğün olduğu bir ortamda "barışa hazırız" diyoruz.

Bunlar bizim açımızdan "olmazsa olmaz" sözü ile ifade edilebilecek temel unsurlardır; temel hareket noktalarıdır.

İşte bugün ne ekmek, ne özgürlük olmadığı içindir ki buradayız. Ekmek ve özgürlük olmadığı sürece de, asla barışçı olmayacağız.

Siyasal iktidar, her çeşit uyarıya rağmen çalışanlar karşısında

hasmane tutumunu sürdürmektedir.

Yapısındaki tüm çarpıklıkları ve 18 inci Yüzyıl anlayışı ile uygulanmaya çalışılan ekonomik sistem, iktisaden güçsüz durumdaki geniş halk kesimlerini Devlet himayesinden büyük ölçüde yoksun hale getirmiştir.

Devlet bu kesimleri koruyucu sosyal, ekonomik ve malî tedbirler alma ödevini yerine getiremez duruma girmiştir.

Devletin ekonomik hayattaki belirleyici etkinliği ve rolü hiç mertebesine indirgenmiştir; kitleler özel sermayenin egemenliği altına sokulmak, insafına terkedilmek istenmektedir.

Siyasal iktidar geniş kitlelerin ağır ekonomik güçlükler ve her ölçünün ötesindeki hayat pahalılığı altında ezilmesine seyircidir.

Siyasal iktidar uyguladığı gelirler politikası ile bu ezilmeyi bizzat sağlamaktadır.

Gerçek gelir düzeyinin yarıyarıya eksildiği; yüzbinlerce yurttaşımızın aileleri ile birlikte asgari ücret düzeyinde sefalete mahkûm edildiği bir ortamda, sıkıntıları ortadan kaldırmakla ödevli olanlar, bunu yapmak bir yana, daha ağır, daha ileri ölçüde sıkıntıları teşvik etmekte, yönlendirmektedir.

İktisaden güçsüz durumdaki kesimlerin dişinden tırnağından arttırarak yerine getirdiği vergi ödeme yükümlülüğü ile sağlanan imkânlar, siyasal iktidarla bütünleşen üç beş sermayedara ya da kuruma aktarılmaktadır.

Emeğin, sadece ulusal düzeyde değil, uluslararası düzeyde bir meta gibi, ucuzluğu ile iftihar edilerek pazarlanmaya kalkışılması; Türk çalışanının emeğinin yabancı tekellerce Türkiye Cumhuriyeti Devleti hudutları içinde sömürülebilmesi için her çeşit imkânın yaratılması, bugünkü siyasal iktidar için temel hedeftir.

Bugün Türkiye'de milyonlarca insanımızın, tarım işçilerinin İş Yasalarının ve sosyal güvenlik sisteminin dışında, güvencesiz durumlarını sürdürmeleri siyasal iktidarı rahatsız etmemektedir.

Siyasal iktidar, gelir dağılımındaki adaletsizlikleri dengeleyebilecek kurumların, örneğin grevli toplu pazarlık düzeninin işlerlik kazanmamasından sıkıntı duymamaktadır.

Sömürü şartlarını kolaylaştırmak maksadıyla, Devlet'i çalışanlar karşısında örgütleme, Devlet gücünü, özel sermaye ile bütünleştirme yolunu seçmektedir.

Devletin müdahalesi dışında gelişmesi gerekli olan toplu pazarlık düzeni, siyasal iktidarın açık ve aktif müdahalesi altındadır.

Yüzbinlerce çalışan "sözleşmeli" adı altında ekonomik hak ve menfaatlerini koruma ve geliştirme imkânlarını, örgütlenme hakkını, toplu sözleşmelerden yararlanma hakkını kaybetme tehdidi altındadır.

Devlet memurlarının en doğal hakkı olan sendikalaşma ve toplu pazarlık hakkı tanınmamakta direnilmektedir.

Hür sendikacılık ilkeleri açıkça çiğnenmektedir.

Çalışan için asgari ölçülerde de olsa, güvence sağlayan tüm kurumlara göz dikilmiştir.

Kıdem tazminatı tehdit altındadır; işçinin geleceği, meslekî kaderi işverenin iki dudağı arasındadır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinde yürekler acısı bir tablo vardır. İşçilere ve ailelerine yönelik sağlık hizmetleri tek kelime ile yoktur.

Ekonomik sistemin çarpıklıklarından ve bu çarpıklıklarda, bu kafada ısrarlı olunmasından kaynaklanan, kamu vicdanını ağır şekilde rencide eden bu tablonun Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Örgüt yöneticileri ve Konfederasyon saflarında tek vücut, tek ses olarak bütünleşmiş milyonlarca işçi ve aileleri tarafından kabul edilmesi, karşılıksız bırakılması asla, asla mümkün değildir.

Sorarım sizlere;

Biz bu gidişe boyun eğebilir miyiz?

SAKARYA MİTİNGİ

GELECEK SAYIMIZDA VERİLECEK

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nca önerilen ve Başkanlar Kurulu'nca benimsenen eylem programı çerçevesinde yapılacak eylemlerden bazılarının tarihleri belli oldu.

26 Mart Cumartesi günü Sakarya'da yürüyüş ve miting yapılması kararlaştırılırken, 3 Nisan tarihinde de Adana'da yürüyüş ve miting kararı alındı.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, daha sonra da 30 ilde miting ve yürüyüş yapılmasını programlıyor.

Dergimizin baskıya girdiği tarihte Sakarya yürüyüş ve mitinginin düzenlenmesi nedeniyle, bu eylem gelecek sayıda yer alacak.

ALKIŞ VE ÇİÇEK YAĞMURU: *İstanbul'da Melek Sineması'nda yapılan toplantıda, TÜRK-İŞ Yöneticileri, işçilerin sevgi gösterileri, alkış ve çiçek yağmuru arasında kürsüye çıktılar.*

▷

Ekmeğin, özgürlüğün olmadığı yerde barıştan söz edebilir miyiz?

Haysiyetimizin ayaklar altına alınmasına seyirci kalabilir miyiz?

Elbette boyun eğemeyiz; eğmeyeceğiz.

Elbette ekmek ve özgürlük gelene kadar barıştan söz edemeyiz; etmeyeceğiz

Elbette haysiyetimizin ayaklar altına alınmasına seyirci kalamayız kalmayacağız.

Yıllardır çeşitli biçimlerde ortaya konan eylemlerle; yurt içinde ve uluslararası kurumlar önünde yurt dışında sürdürdüğümüz mücadele ile belirli noktalara gelinmiştir.

Siyasal iktidarın; siyasal iktidarı kısa vadeli çıkarları öyle gerektirdiği için destekleyen, onunla bütünleşen güç odaklarının halka sunduğu umut balonları tek tek patlıyor...

Halk nasıl aldatıldığını, bir propagandanın cazibesine, renkli vaatlere kendini nasıl kaptırdığını bugün her zamankinden daha net bir biçimde görüyor, tesbit ediyor.

Sistemi de, sonuçları da tartışmalı bir seçim, iktisaden güçsüz kesimlerin temsilcilerini, sizleri umutsuzluğa sürüklememelidir.

Hepimiz, herkes bilmelidir ki, biz olmazsak hiçbir şey olmaz. Memleket durur...

Gözdağı ile; baskı ile sonuç alınamaz; karşılık görür.

Bunu tırmandıranlar, sonucu ne olursa olsun, kendilerini sorumluluktan asla kurtaramayacaklardır.

Bu ülkeyi üç beş sermayedarın çıkar hesaplarına terketmeyeceğimiz bilinmelidir.

Milyonlarca insanımızın temsilcileri olarak yetkili kurullarımızda gelişmeleri ve alınacak önlemleri dikkatle tesbit etmeye çalıştık.

Üç gün önce, belirli bazı te-

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU *Türk işçi hareketinin ve 2 milyona yakın TÜRK-İŞ üyesi işçinin liderleri, aldıkları kararlar ve ülke düzeyinde başarıyla gerçekleştirdikleri ilk basamak eylemle, tüm ezilenlerin lideri olduklarını bir kez daha ispatladılar.*

mel ilkeleri yansıtmadıkça toplu iş sözleşmelerinin yapılmamasını kararlaştırdık.

Bu kararın alınmasından çok önce protokole bağlanmış bulunan bir sözleşme dışında temel ilkeleri yansıtmayan toplu sözleşmeler yapılmayacak, sözleşme görüşmeleri derhal kesilecektir.

Toplu olarak, grevlerle mücadeleyi sürdüreceğiz. Her çeşit dayanışma yöntemlerini, biçimlerini geliştireceğiz.

Çok kısa süre içinde tüm Türkiye'de; işçinin olduğu her yerde, tüm il ve ilçelerde, aynı gün, aynı saatlerde, ailelerimizle birlikte bu gidişe "dur" diyeceğiz.

Belli merkezlerde toplanıp siyasal iktidarın tutumunu protesto edeceğiz.

Haksızlıklar ve adaletsizlikler karşısında her yoldan, direnme hakkımızı kullanacağız.

Genel Başkanınız olarak ben; Yönetim Kurulumuz ve Başkanlarınız 11 Mart 1988 günü siyasal iktidarın, onun destekçisi işverenlerin tutumunu protesto etmek için öğle yemeğini yemeyeceğiz; boykot edeceğiz.

Burada, huzurunuzda herkesi aklını başına toplamaya davet ediyorum.

"İşçi ile oynamaktan derhal vaz geçiniz" diyorum.

"Sonuçlarına katlanamazsınız" diyorum.

Sekiz bölgede, yemek boykotu öncesinde yapılan toplantılarda, TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu tarafından alınan eylem kararları anlatıldı.

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU

Toplu sözleşme ilkelerini saptamak amacıyla

OLAĞANÜSTÜ TOPLANDI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ:

"TÜRK-İŞ TOPLULUĞU VE İŞÇİLERİMİZ DİRENME NOKTASINA GETİRİLMİŞTİR."

Yönetim Kurulu'nun hazırladığı öneriler aynen kabul edildi.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 3 Mart'ta Ankara'da olağanüstü bir toplantı yaparak, toplu sözleşmelerde gözetilmesi gereken ilkeleri ve alınacak ortak tavrı belirledi.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun hazırladığı önerilerin aynen kabul edildiği toplantı, TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nde yapıldı.

Toplantı sonunda yayınlanan gerekçeli ortak kararda, belirlenen ilkeler ve ücret artışları çerçevesinde sürdürülme olanağı

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU KARARI

Yurdumuzda çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin tüm kurum ve kuralları ile yerleştirilmesi; işçi hak ve özgürlüklerini hedef alan haksız ve adaletsiz kısıtlama ve uygulamaların Uluslararası Çalışma Teşkilatı ilkeleri ışığında kaldırılması; grevli serbest toplu pazarlık düzenine yeniden işlerlik kazandırılması; Ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğunun ekonomik ve sosyal sorunlarının çözülerek sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelerine dayalı bir düzenin kurulabilmesi amacıyla TÜRK-İŞ, 14. Genel Kurul kararına dayalı ve öngörülen tüm eylem biçimleri ile bağlantılı olarak,

1. Toplu İş Sözleşmelerinde aşağıdaki temel ilkelerin gözetilmesini öngörmüştür:

TEMEL İLKELER

A. Ücret ve Sosyal Yardım Artış Oranı:

Toplu iş sözleşmelerinde ücret artışı oranının bir süredir yaşanan ve özellikle 1987'de gerçekleşen enflasyon nedeni ile meydana gelen reel aşınmayı giderecek, 1988 yılı enflasyon oranı beklentisini karşılayacak bir düzeyden aşağı olmaması ve özellikle kamu kesiminde kamu işveren sendikalarının ortaklaşa tesbit ederek savunduğu, özünde işçilerin daha ileri ölçülerde sömürülmelerini amaçlayan zam oranlarının yukarıdaki hedefe ulaştırılması;

B. Sözleşme Süresi:

Toplu İş Sözleşmelerinin yürürlük süresinin kural olarak bir yılı aşmaması;

C. İş Güvencesi ve İdari Düzenlemeler:

YHK ve Kamu İşveren Sendikaları tarafından iş ve sendika güvencesini ortadan kaldırmak amacıyla toplu iş sözleşmelerinden çıkarılan düzenlemelerin iş ve sendika güvencesi sağlamak üzere yeniden toplu iş sözleşmele-

kalmayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin ortak bir tavırla durdurulmasının ve yasal grevlerin birlikte yürütülmesinin hedeflendiği belirtiliyor.

YILMAZ'IN AÇIŞ KONUŞMASI

Başkanlar Kurulu Toplantısını bir konuşmayla açan **TÜRK-İŞ** Genel Başkanı **Şevket YILMAZ,** mücadelenin 13 ve 14.'üncü Genel Kurul kararları doğrultusunda sürdüğünü belir-

Toplantı sonrası yayınlanan gerekçeli karar, ilke olarak benimsenen hükümler ve ücret düzeyine ulaşmayan TİS görüşmelerinin ortak bir tavırla durdurulmasını ve yasal grevlerin birlikte yürütülmesini hedefliyor.

rine dahil edilmesine özen gösterilmesi;

1. TÜRK-İŞ:

A. Birinci maddede sıralanan temel ilkelerin yapılacak ve halen devam eden sözleşme görüşmelerinde öncelikle savunulmasını ve ilkesel anlaşmazlık halinde sözleşme görüşmelerinin derhal kesilmesini,

B. İlkesel anlaşmazlığın ortaya çıktığı tüm işyerleri ve işkollarında Yönetim Kurulunca belirlenecek diğer tüm eylem biçimleri desteğinde, uyuşmazlık ve grev işlemlerinin koordine edilmesinin sağlanmasını,

C. Uyuşmazlık ve grev hallerinde uygulanacak her çeşit dayanışma biçimi ve eylemlerin şartlara ve ihtiyaçlara göre Eylem Komitesi'nce tesbitini,

D. Mecburi tahkime konu teşkil edecek toplu iş sözleşmelerinde YHK bünyesinde işçi görüşünün ne suretle yansıtılacağının, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nca şartlar gerektirdiğinde tesbitini,

3. Kararın uygulamasının ve şartlara göre yeniden değerlendirilmesinin TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'ndan oluşan Eylem Komitesi tarafından yapılmasını,

kararlaştırmıştır.

KARAR GEREKÇESİ:

TÜRK-İŞ 14. Genel Kurul kararına dayalı ve öngörülen tüm eylem biçimleriyle bağlantılı olarak alınması gerekli görülen bu karar, belirlenen ilkeler çerçevesinde yürütülme olanağı kalmaması halinde toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin ortak bir tavırla durdurulmasını ve yasal grevlerin birlikte yürütülmesini hedef almıştır.

2822 sayılı yasa ve buna dayalı olarak işverenler ve siyasal iktidarın uygulamalarının işçilerin ekonomik ve sosyal hak ve çıkarları-

terek, hükümetin uyguladığı olumsuz politikaların, **"TÜRK-İŞ Topluluğu ve işçileri, haksızlıklar karşısında her çeşit yoldan direnme noktasına getirdiğini"** söyledi.

Şevket YILMAZ, konuşmasında şunları söyledi:

TÜRK-İŞ'in işçilerin temel hak ve özgürlüklerinin korunması, ekonomik çıkmazlarının aşılması amacıyla, 13 ve 14 ncü genel kurul kararları doğrultusunda sürdürdüğü mücadele devam etmektedir.

Bilindiği gibi bu mücadele dört temel hedefe yöneliktir. Bunlar,

1. Yurdumuzda çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin tüm kurum ve kuralları ile yerleştirilmesi,

2. İşçi hak ve özgürlüklerini hedef alan haksız ve adaletsiz kısıtlama ve uygulamaların, Uluslararası Çalışma Teşkilâtı ilkeleri ışığında kaldırılması,

3. Grevli serbest toplu pazarlık düzenine yeniden işlerlik kazandırılması,

4. Ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğunun ekonomik ve sosyal sorunlarının çözülerek "sosyal devlet" ve "sosyal adalet" ilkelerine dayalı bir düzenin kurulabilmesi hedefleridir.

Siyasal iktidarın demokrasi anlayışı; sosyal devlet kavramı ile bağdaşmayan ekonomik politikası ve uygulamaları; grevli serbest toplu pazarlık düzeninin işlerlik kazanmasına imkân verecek yasal düzenlemeleri ele almaması; başta işçiler olmak üzere, Ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğunun giderek ağırlaşan yaşam koşulları altında ezilmesine seyirci kalması; hür sendikacılık ve serbest toplu pazarlık ilkelerini kökünden sarsan uygulamaları ısrarla sürdürmesi, TÜRK-İŞ Topluluğunu ve işçilerimizi haksızlıklar karşısında, her çeşit yoldan, direnme noktasına getirmiştir.

Demokrasinin ve endüstriyel ilişkiler sisteminin sağlıklı işlemediği; sağlıklı işlemesinin engellendiği her toplumda yaşanan, görünen tablo hızla yurdumuzda da egemen olmaya namzettir. Böyle bir sonucun sorumlusunun, asla işçiler ve işçi örgütleri olmayacağı bilinmelidir.

Bugün, Başkanlar Kurulu ve Eylem Komitesi olarak serbest toplu pazarlık sistemini işletmemekte direnenler karşısında alınacak ve uygulamasına geçilecek önlemleri saptayacağız.

1988 içinde yakaşık 600 bin işçimizi ilgilendiren toplu iş sözleşmeleri vardır.

Özel kesimde ve kamu kesiminde yapılacak bu toplu iş sözleşmelerinin, en azından, Hükümetin uyguladığı ekonomik politika sebebiyle işçilerin cebinden alınanı karşılaması gerekiyor.

nın korunması ve geliştirilmesine engel teşkil ettiği görülmektedir.

Bilindiği gibi bu durum anılan yasanın kısıtlayıcı hükümleri yanısıra siyasal iktidarın serbest toplu pazarlık hakkını Kamu İşveren Sendikaları eliyle kullanılamaz hale getiren müdahaleci uygulamalarından kaynaklanan gelişmelerle de tehlikeli boyutlara ulaşmaktadır.

Toplu sözleşme düzeninin gelir dağılımını adaletli bir yapıya kavuşturacak işlevini giderek yitirmesi yönünde gelişmeler göstermesi tehlikesi ve diğer bilinen sorunlar sendikalarımızı ve dolayısıyla Konfederasyonumuzu bu konuda ortak tedbirler almaya zorunlu olarak yöneltmiştir.

Öngörülen tüm eylem biçimlerinin hayata geçirilebilmesi, geçmiş yıllarda yapılan in aksine, belirli ilkeleri yansıtmadıkça toplu iş sözleşmelerinin imzalanmamasını zorunlu kılmaktadır.

*Kazanılan deneyimler, özellikle kamu sektöründe ekonomik gelişme ve göstergelerin dışında doğrudan siyasal iktidarın talimatıyla hareket eden Kamu İşveren Sendikaları ve onların **TİSK**'le bütünleşmiş temsilcileri önünde sendikalarımızın güç birliği içinde hareket etmelerinin engellendiğini, Sendikalarımızın kasıtlı tertiplerle birbirine adeta hasım hale getirildiğini göstermiştir.*

İşçiler bir yandan toplu sözleşmelerle ulaşılan düzeyden şikayetçi duruma düşürülürken, öte yandan elde edilenlerin tümünün siyasal iktidarca sağlandığı gibi bir düşünceye sevkedilmiş, sendikaların ve yöneticilerinin suçlanmasına yönelik gelişmeleri işverenler ve siyasi iktidar körüklemeye devam etmiştir.

Bu gelişme, zaman zaman iş güvencesi sağlamaya yönelik hükümlerinin toplu iş sözleşmelerinden ayıklanmış olmasının yol açtığı çıkmazlarla beslenmiş, sendikaları

Özel kesimde ve doğrudan siyasal iktidarın talimatı ile hareket eden kamu işveren sendikalarında ise, mevcut sömürüyü daha ileri boyutlarda sürdürme eğilimi, arzusu görülüyor.

Devlet Planlama Teşkilâtı'nca hazırlanan 1988 yılı programı derhal giderilmesi gerekli aksaklıkları muhafaza etme, hatta olumsuz yönde geliştirme amacının, son derece kaygı ile karşıladığımız örneklerini ihtiva ediyor. Bu tutuma ve gidişe karşı etkin tedbirler alınacaktır. ○

__"işlevsiz"__ gösterme propagandasının yaygınlaşmasına imkan hazırlamıştır. Öte yandan bu süreç içinde 2822 sayılı Yasayla getirilen kurumlardan zorunlu olarak yararlanılması, __TÜRK-İŞ__'in yasa değişiklik isteklerinin içtenliği ve ciddiyeti konularında yersiz kuşkulara yol açmıştır. Bu çıkmazlar bir süredir işçi/sendika ilişkilerinde yaşanmaktadır.

Geçmişin zararları görülen bu deneyimlerinin dikkate alınmamasının yürütülecek mücadele planının işlerliğini engelleyebileceği açıktır.

Yönetim Kurulumuz bu belirlemeler ışığında, toplu iş sözleşmelerine yön vermesini gerekli gördüğü __"temel ilkeleri"__ saptamış, alınacak önlemleri sıralamıştır.

Buna göre belirlenen temel ilkelerde anlaşmaya varılamaması toplu sözleşme görüşmelerinin kesilmesi sebebi olarak kabul edilmiş ve sendikaların bu yönde işlem yapmaları istenmiştir.

İlkesel anlaşmazlığın ortaya çıktığı tüm işyerleri ve işkollarında, Yönetim Kurulu'nca belirlenecek tüm eylem biçimleri desteğinde, uyuşmazlık ve grev işlemlerinin koordine edilmesinin sağlanmasını; uyuşmazlık ve grev hallerinde uygulanacak her çeşit dayanışma biçim ve eylemlerinin, şartlara ve ihtiyaçlara göre, __Eylem Komitesi__ tarafından tesbitini örgören karar, mecburi tahkime konu teşkil edecek toplu iş sözleşmelerinde Yüksek Hakem Kurulu bünyesinde işçi görüşünün ne suretle yansıtılacağının belirlenmesini __TÜRK-İŞ__ Yönetim Kurulu'na bırakmaktadır.

Karar; uygulamanın ve gelişmelere göre gerekebilecek yeni değerlendirmelerin __TÜRK-İŞ__ Başkanlar Kurulu'ndan oluşan __Eylem Komitesi__ tarafından yapılmasını öngörmektedir.

ÖZGÜR SENDİKACILIK VE GREV HAKKI KISITLAMALARI

TÜRK-İŞ'E ÜYE SENDİKALARIN UYGULADIĞI GREVLER

	İşkolu No	Sendika Adı	İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı	Kaybolan İşgünü
1984	14	DOK GEMİ-İŞ	2	53	3.547
1985	13	TÜRK METAL	4	176	37.194
	12	KRİSTAL-İŞ	1	39	1.326
	14	DOK GEMİ-İŞ	1	x	7.380
	7	DERİ-İŞ	15	584	12.993
	8	AĞAÇ-İŞ	2	138	26.622
	3	PETROL-İŞ	2	548	22.692
		TOPLAM	**25**	**1.485**	**108.207**
1986	4	TEKGIDA-İŞ	1	125	2.000
	3	PETROL-İŞ	2	97	5.450
	6	TEKSİF	1	76	3.344
	12	KRİSTAL-İŞ	1	xx	10.647
	17	TEZ-KOOP İŞ	1	17	391
	8	AĞAÇ-İŞ	1	190	570
		TOPLAM	7	505	22.401
1987	3	PETROL-İŞ	66	9.884	700.800
	7	DERİ-İŞ	117	3.500	287.500
	9	SELÜLOZ-İŞ	2	365	23.010
	10	BASIN-İŞ	1	184	18.400
	11	BASİSEN	3	175	5.075
	12	KRİSTAL-İŞ	3	625	68.410
	13	TÜRK METAL	3	6.135	301.560
	17	TEZKOOP-İŞ	32	1.100	123.200
	18	TÜMTİS	162	995	62.403
		TOPLAM	**389**	**22.963**	**1.590.358**

Çalışma hayatını düzenleyen yasaların işçi haklarını korumada etkin olmadığı dört yıllık uygulamayla fiilen ortaya çıkmış bulunuyor.

En temel hak olan örgütlenme hakkı etkisiz bir duruma getirilmek istenirken, serbest toplu pazarlık sisteminin en önemli yaptırım gücü olan grev, bazı işkollarında yasaklanmıştır.

Hesaplamayı **TÜRK-İŞ**'e üye sendikalar üzerinden yaptığımızda, yaklaşık 450 bin işçi grev yasağı içerisindedir.

Yasak olmayan işkollarında ise, grev hakkı yasal birtakım kısıtlamalarla doludur. 1984-1987 döneminde (iki dönem imzalanan toplu iş sözleşmelerde) **TÜRK-İŞ**'e üye 13 sendika, 423 işyerinde sadece 25 bin ö işçi greve gidebilmiştir. Bunun anlamı bugünkü yasalarla grev yapmanın güçlüğüdür.

13 Sendikamız yasaların işçi lehine olmamasına karşın, yine de bu önemli temel hakkı kullanarak yüreklice greve git-

★ Grev uygulaması 1984 yılında başladığından işçi sayısı 84 yılında gösterilmiştir.

★★ Grev uygulaması 1985 yılında başladığından işçi sayısı 85 yılında gösterilmiştir.

miştir. Dört yıllık dönemde grevde kaybolan işgünü sayısı ise, 1 milyon 724 bin 513'tür.

Yıllara göre grev uygulaması yapılan işyeri sayısı, işçi sayısı ve kaybolan işgünü sayısı şöyle olmuştur. (Aşağıdaki tablo TÜRK-İŞ'e üye sendikaların uyguladığı grevleri göstermektedir.)

	İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı	Grevde Kaybolan İşgünü Sayısı
1984	2	53	3.547
1985	25	1.485	108.207
1986	7	505	22.401
1987	389	22.963	1.590.358

Greve çıkan işçi sayısı, toplam işçi sayısı içinde bir anlam ifade etmezken, greve katılan işçilerin önemli bir kısmı işten çıkarılmış, böylece grev kırıcılığı her alanda yapılmıştır.

2822 Sayılı Yasa'nın 43. maddesinde yer alan **"Greve çıkan işçinin yerine hiçbir şekilde işçi çalıştırılmaz"** hükmüne de işverenler uymamış, bazı işyerlerinde geçici işçi ve stajyer öğrenci adı altında, işçi çalıştırma yoluna gitmiştir.

Dikkati çeken bir nokta da siyasi iktidarın grevler karşısında takındığı olumsuz tavırdır. Grev yapan sendikaya **"Eğer şu şartlara imza atmazsan, gerektiğinde işyerini kapatırım"** tehdidinde bulunabilen bugünkü siyasi iktidar, çalışanlar karşısında yer aldığını bir kez daha ortaya koymuştur.

TÜRK-İŞ'in mücadelesi, işçi hak ve özgürlükleri önündeki engellerin kaldırılmasına yöneliktir. Özgür sendikacılık ve etkin grev, en temel haklarımızdır. Avrupa Topluluğuna girmesi hedeflenen ve beklenen Türkiye, Batı ülkelerinde vaz geçilmez Anayasal hak olan grev ve sendika özgürlüğünü güvence altına almak zorundadır.

TEZ-KOOP-İŞ
EMEK İNŞAAT'TA GREV UYGULAMASINA BAŞLADI

KENAN GÜRBÜZ "Demokratik kuruluşları ve emekçileri, işçi sınıfının sermaye karşısında birlik ve beraberliğini korumak için dayanışmaya davet ediyorum" dedi.

Emek İnşaat İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Ankara ve İstanbul Bölge Müdürlüklerinde çalışan 200 işçi adına yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması sonucu 18 Mart Cuma günü grev uygulamasına başlandı.

Tez-Koop-İş Sendikası Genel Başkanı **Kenan Gürbüz,** grevle ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

"Emek İnşaat Genel Müdürlüğü ile Ankara ve İstanbul Bölge Müdürlükleri işyerlerinde çalışan 200 işçi için toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varılamamış ve bunun sonucu olarak greve başlanmıştır.

Bu grevimiz, kamu kesiminde ilk kez, TÜRK-İŞ ilke ve kararları doğrultusunda uygulanmaya başlanan grevdir. Bundan sonra toplu sözleşme görüşmeleri devam eden diğer işyerlerimizde, enflasyonun altında bir ücreti kesinlikle kabul etmeyeceğiz. Böylece yurt ölçüsünde yaygın grevler başlamış olacaktır.

Tüm demokratik kuruluşları ve emekçileri, bu hak alma mücadelesinde Tez-Koop-İş Sendikasına destek olmaya ve işçi sınıfının sermaye karşısında birlik ve beraberliğini korumak için dayanışmaya davet ediyorum.

Bu grevimiz, sekiz yıldan beri işçilerin ekonomik ve sosyal isteklerine sırt çeviren, ayrıca emrivaki pazarlık sistemini oluşturmaya çalışan bir zihniyete karşı mücadele bayrağının açıldığını ilân etmektedir. Bu tutumumuz, bundan sonra diğer işyerlerimizde de uygulanacak, hak ve menfaatlerimiz çiğnetilmeyecektir."

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

TÜRK-İŞ *Genel Başkanı* **Şevket YILMAZ,** *İstanbul'da düzenlenen* ***"İstihdam ve İşsizlik"*** *konulu bir sempozyumda* **TÜRK-İŞ***'in görüşlerini açıkladı.*

İş ve İşçi Bulma Kurumu ile UTEM'in 19 Şubat'ta ortaklaşa düzenledikleri sempozyumda açıklanan **TÜRK-İŞ** *görüşü şöyle:*

TÜRK-İŞ GÖRÜŞÜ:

"Türkiye'de İşsizlik ve İstihdam Sorunları" konusundaki düşüncelerimi, ana başlıklar halinde, bir açılış konuşması sınırları içinde, işsizlikten en fazla etkilenenlerin başında gelen işçilerin temsilcisi olma sıfatıyla ortaya koymaya çalışacağım.

İşsizliğin acısını çeken bilir.

*Öyle birtakım istatistik bilgileri, kuru rakamları ortaya koyarak, "**ülkemizde işsizlik yüzde şu kadardır**" demek, konunun sadece bir boyutudur.*

Oysa insan; rakamların ötesinde, rakamlarla ifade edilemeyecek bir niteliğe sahiptir. İşsiz kalan, sabah işinden kovulan bir insanın ruhsal durumunu rakamların yansıtacağını söylemek ve inanmak mümkün değildir.

Ekonomik politikalar insan içindir.

İnsanın mutluluğu ve refahı için vardır.

İnsanı hesaba almayan, onu ikinci planda düşünen birtakım uygulamalar toplumsal bakımdan yaraları derinleştiren ve demokratik yapıyı zorlayıcı bir nitelik taşımaktadır.

Bu bakımdan işsizliğin önlenmesi, bugün hükümetlerin başlıca görevlerinden birini oluşturmak durumundadır.

Çünkü ülkenin ekonomik ve sosyal refahı, işsiz sayısının azaltılmasına bağlıdır.

Çağdaş devletin en önemli yükümlülüklerinden birisi de budur.

*Nitekim 1982 Anayasasının 49. maddesinde buna işaret edilmekte ve "**Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları korumak, çalışmayı desteklemek ve işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak için gerekli tedbirleri alır.**" denilmektedir.*

Bundan hareketle, işsizliğin nedenleri ya da önlenmesi, hükümetin bu soruna yaklaşımı ile yakından ilgilidir. Siyasal iktidarın uyguladığı ekonomik ve sosyal politikalar bir anlamda işsizlik sorununa bakışını da yansıtmaktadır.

Açıklamalara göre; hükümetin işsizlik sorununa ana katkısı, işlerin yaratılabileceği atmosferi sağlamak ve işgücü piyasası dahil tüm piyasaların serbest rekabet ilkesine göre teşekkülünü güçleştiren unsurları ortadan kaldırmaktır.

Savundukları görüşe göre; piyasa düzeninin serbest işleyişi aksatacak yöndeki davranışlar, bu arada işçilerin örgütlenerek bu yolla ücretlerini serbest rekabet piyasası kurallarının imkan verdiği düzeyin üstüne çıkarmaya çalışmaları, işsizliği doğurabilir, doğurmaktadır.

Aynı görüşe göre, istihdam, ekonomik kalkınmaya paralel olarak çözümlenecektir. Kalkınma sadece basit anlamda bir ekonomik büyüme olarak değerlendirilmekte ve bunun aynı zamanda istihdam sorununu da çözebileceği varsayılmaktadır.

İşsizlik sorununun çözümü için yüzde 7'lerin üstünde büyüme hızı gerektiğini söyleyenler de aynı kişilerdir.

Son iki yılda işsizlikde görüldüğü ileri sürülen mutlak ve oransal azalmayı uyguladıklan ekonomik politikanın olumlu bir sonucu olarak değerlendirenler de farklı kişiler değildir.

Bunların geçersiz olduğu bugün bütün çıplaklığı ile ortaya çıkmıştır. Bu konuda söylenecek tek söz 1988 yılı büyüme hızının yüzde 5 olarak hedeflenmiş olmasıdır.

Son iki yılda ekonomik gerçeklerden çok, bir takım kısa vadeli siyasal çıkarların egemen kılındığı bir ortamda, üretken alanlardan daha çok gösteriş amaçlı kamu yatırımlarının yapıldığı bilinmektedir.

*O politikaların yanlışlığı ve yüzeysel çözümler getirdiği, bugünlerde uygulanmaya çalışılan "**şok tedavi**" ile artık kabul edilmektedir.*

Ekonomide özellikle yatırım harcamalarının azalmasının, istihdam ve dolayısıyla işsizliği olumsuz etkilediği bilinmektedir.

*Çoğu ülkelerde ve yurdumuzda da görüldüğü gibi "**sosyal devlet**" anlayışını terkeden bir tercihle, Devletin ekonomiyi yönlendirmekteki rolünü en aza indirip, sorunun çözümünü piyasa kurallarının serbest işleyişine terketmek, işsizlikle mücadelede olumlu sonuçlar vermemekte ve sosyal adaletsizliği yaygınlaştırmaktadır.*

Gelir dağılımı konusunda yapılan bazı çalışmalar, 24 Ocak 1980'den bu yana uygulanan istikrar programının gelir dağılımını ücretliler aleyhine değiştirdiğini ortaya koymaktadır. Amaç, sermaye birikiminin çalışanlardan sağlanmasıdır.

Gelir dağılımında gözlenen bu değişmenin yurtiçi tasarruf oranında önemli bir artış sağlamadığı, israf edildiği ortaya çıkmıştır. Bu gelişmeyi, istikrar programı ile yatırımlarda artış oranında ortaya çıkan azalımların bir sonucu olarak yorumlamak mümkündür.

*Bu aşamada, siyasal iktidar tasarrufların arttırılmasına yönelik olarak "**Zorunlu tasarruf**"u gündeme getirmektedir.*

Bu konu üzerinde tek bir cümle ile değerlendirme yapıldığında şunu söylemek mümkündür: Amaç, yatırımların arttırılması değil, talebin kısılmasına, tüketimin azaltılmasına yöneliktir. Geniş halk kesimlerinin talebini kısarak, gelirlerini sermaye kesimine aktararak yatırımların artmadığı son sekiz yılın deneyleriyle ortadadır.

Gelir dağılımını çalışanlar aleyhine bozarak, satın alma güçlerini gerileterek, talebi kısarak ekonominin canlandırılamayacağı; tersine böylesi bir durum milli gelirin artış hızını yavaşlattığı, yatırımları caydırıcı nitelikler taşıdığı için ayrıca durgunluk yarattığı ortaya çıkmıştır.

Böylesi bir tutumun kısa vadeli ve sağlıksız olduğu artık kabul edilmelidir.

İşsizliği yenebilmiş ülkeler, bu sonucu çalışanların gelir düzeylerini arttırarak ve hür sendikacılık ilkelerine işlerlik kazandırarak sağlamışlardır.

Bir noktaya işaret etmek istiyorum!

İşçinin, çalışanın gelir düzeyinin gerilemesi, daha önce çalışmayı düşünmeyen aile bireylerinin çalışma hayatına katılma talebine yol açmaktadır.

Böylece işgücü arzında bir baskı sözkonusu olmaktadır. Bunlar arasında emeklileri, ev kadınlarını, öğrencileri, işi olup da ikinci bir ek iş arayanları sayabiliriz.

Öte yandan, ekonomik düzenlemelere adapte olamayan küçük üreticinin giderek tasfiye olmaları sonucu işgücü arzına katılacakları da kuşkusuzdur.

İşsizliğin maliyetini sonuçta çalışanlar ödemektedir.

İşçilerin gelir düzeyi düşerken, bu gelir ile geçinmek durumunda olanların sayısı artmaktadır.

Nitekim bu amaçla *"**işsizlik sigortası**" uygulaması artık başlatılmalıdır. Bu sistemin uygulanması ile, işsizlikten doğan sosyal sonuçların belirli bir ölçüde giderilmesi, toplumsal barışın korunması mümkün olacaktır.*

Öte yandan, KİT'lere işçi alımının durdurulması, emekli olan işçilerin yerine başka işçi alınmaması işsizlik sorununu daha da ağırlaştırmaktadır.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun 1987 yılında yayınladığı raporda ortaya çıkan bir sonucu da bu arada ifade etmek istiyorum!

Rapora göre; yıl sonu itibariyle sözleşmeli personel artışı bir yılda yüzde 418 iken, işçi artışı binde 3'le sınırlı tutulmuştur.

Sözleşmeli personel konusuna burada girmeyeceğim. Şimdilik, getirilen düzenlemelerin çalışanlar aleyhine yeni koşullar yaratmakta olduğunu ve konunun Anayasa Mahkemesi'nde incelendiğini belirtmekle yetineceğim.

Bu noktada istihdam güvencesi üzerinde durmak istiyorum.

Bilindiği gibi ekonominin gereği adı altında

PANORAMA PROGRAMINDAKİ SÖZLERİ İÇİN
BELEDİYE-İŞ, ALTINSOY'U ELEŞTİRDİ

Türkiye Belediye-İş Sendikası Ankara EGO Otobüs Şubesi, Büyükşehir Belediye Başkanı **Mehmet ALTINSOY'**u, TRT'de yayınlanan PANORAMA programındaki konuşması nedeniyle eleştirdi.

13 Mart günü TRT'de yayınlanan programda, EGO otobüs şöförleri ile ilgili olarak program yapımcısının sorularını cevaplarken, şöförlerin kültürsüz olduğunu öne süren Altınsoy, kaliteli ve tecrübeli şöförlerin piyasada bir milyon lira ücret aldıklarını, kendi şöförlerinin ise 3990 lira yevmiye ile çalıştıklarını söylemişti.

Bildiride şu görüşler yer alıyor:

"Sayın Altınsoy'un ücretlerle ilgili verdiği rakamlar doğrudur. Hatta 1987 yılında işe alındığı şoförlere 2475 lira asgari ücret vermektedir.

Ancak bu şoförler "Kalitesiz ve Kültürsüz" değildir. Altınsoy'un bu sözleri talihsizliktir. Kırk yıllık politikacıya yakışmamaktadır. Yüzbin lira maaş ile yüzmilyon liralık otobüsün aynı zamanda sigortası olan şoför üyelerimiz Altınsoy'dan hakaret değil övgü beklemekteydiler.

Şoförlerimiz yıllarını bu Müesseseye vermiş insanlar olarak sabahın 06.00'sından gecenin 24.00'üne kadar karda, kışta yetersiz otobüs ve altyapıya karşı, üstelik sefalet denilecek bir ücretle karınlarını bile doyuramadan Ankara halkına hizmet vermektedirler. Sayın Belediye Başkanı kültürsüz ve kalitesiz dediği bu insanlara kaç defa eğitici seminer verdirdi. Kültür aşılaması yaptırdı da şoförler kabul mü etmediler? Kültürsüzlükleri bundan mı?

Değerli yolcularımıza hangi kurallara uyacakları hususunda istemde mi bulunuldu? Televizyonda ve diğer kitle iletişim araçlarında hangi eğitici programlar düzenlendi.

Belediyenin sosyal işlerle ilgili çalışması varmıdır ki; şoförlerin kültürsüzlüğünden bahsediliyor. Toplum önünde küçük düşürülüyor ve alay ediliyor.

Sayın Aitınsoy'un verdiği maaşla hilesiz hurdasız tam bir vatanperverlik içerisinde yaşam savaşı veren,

Otobüste meydana gelen hasarı aldığı yüzbin lira maaşla kuruşuna kadar ödeyen,

Karda, kışta, yağmurda, çamurda, biletçisiz, muavinsiz, ekonomik ömrünü doldurmuş otobüslerde çalışarak Ankara halkına hizmet veren şoförlerine kalitesiz dememeliydi.

Şoför üyelerimizin önlerindeki otobüsleri sollayıp geçtikleri doğrudur. Yetersiz alt yapı ve otobüs sayısı ile sollama yapmadan iyi hizmet vermek mümkün değildir. 800 EGO otobüsünün 600'ü iki ana alteri kullanmak suretiyle semtlere hizmet vermektedir. Araç sollaması olmaz ise otobüsler Atatürk Bulvarında ve Gazi Mustafa Kemal Bulvarında büyük konvoylar oluşturur. Ankara halkı zamanında işine ve evine yetişemez."

▷

keyfi ve maksatlı işten çıkarma uygulamaları ile işçilerimizin çalışma güvenliği tamamen yok edilmek istenmektedir.

İşçilere kısmen istihdam güvencesi sağlayan ve geçmiş kazanımlarla toplu iş sözleşmelerine giren hükümler, olağanüstü koşullarda, mecburi tahkim yoluyla çıkarılmış ve sözleşmeler tanınmayacak duruma getirilmiştir.

Devlete, siyasal iktidara düşen, sorunu temelden çözecek tedbirlerin vakit geçirilmeden alınmasıdır. İşçiye; işinde güvence sağlayacak düzenlemelerin yapılmasıdır.

*İşçi çıkarmada, Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO)'nun "**sözleşme**" ve "**tavsiye karar**" şeklinde yapılan yasama faaliyetinin öngördüğü temel kuralların ülkemiz için de geçerli kılınması sağlanmalıdır.*

Bunun için hizmet akitlerinin işveren tarafından haklı ve yeterli sebebe dayandırılmış olup olmadığının tesbitinin yargı organınca yapılması yolu açılmalıdır. Açık ifadesiyle akdin fesih hakkının kullanımı, yargı denetimine tabi kılınmalıdır.

İstihdam güvencesi ve işsizliğin azaltılması, gelir dağılımından çalışanların daha fazla pay alması ve böylece bölüşümün daha adaletli yapıya kavuşturulması demektir.

*"**Sosyal devlet**" kavramının kapsamı budur.*

*"**Ekmek, barış, özgürlük**" diye özetlenebilen sendikal mücadelemizin temelinde yatan olgu da budur.*

Türkiye'nin çözümlemek zorunda kaldığı en önemli sorunlardan biri olan istihdam ve işsizlik sorunu, tüm diğer sorunlarımızda olduğu gibi eğitim; toprak reformu; tasarruf-yatırım miktarı, dağıtımı, kompozisyonu; nüfus politikası ve birçok konularda alınacak kararlarla bağlantılıdır.

Her sorunda olduğu gibi, önlemlerin zamanında ve uygun politikalarla alınması gerekmektedir.

SAĞLIK-İŞ'in Samsun'da düzenlediği eğitim seminerleri sona erdi

Çalışanların İktisadi ve Sosyal Sorunları konulu eğitim çalışmalarına katılan sendikacılardan bir grup.

Sağlık-İş Sendikası tarafından düzenlenen ve sendikanın şube organlarında görev yapan 350 yönetici ile işyeri temsilcisinin katıldığı bir dizi eğitim semineri 26 Şubat'ta sona erdi.

11 Ocak'ta Samsun TÜRK-İŞ Eğitim Sitesi'nde başlayan eğitim seminerleri **"Çalışanların İktisadi ve Sosyal Sorunları"** adını taşıyordu.

Seminerlere katılan öğretim üyeleri ve verilen dersler ise şöyleydi:

Dr. Vedat Bilgin (Gazi Üniversitesi İk. ve İd.Bil.Fak.Öğr.Üyesi), Sosyal Demokrasi, Sendikaların Sosyal Etkinlikleri.

Selahattin Turla (H.Ü.Öğr.Üyesi), Sosyal Güvenlik Mevzuatı

Doç.Dr. Kuter Ataç (H.Ü. Öğr.Üyesi), Ekonomik Demokrasi, Sendikaların Etkinlikleri.

Doç.Dr. Kadir Arıcı (Gazi Ün.Öğr.Üyesi), Üye-Sendika-İşçi-İşveren İlişkileri.

Doç.Dr. Adnan Tuğ (Gazi Ün.Öğr.Üyesi), Dünya'da ve Türkiye'de Sendikacılık Hareketleri.

SAĞLIK İŞÇİLERİ YENİ BİR KOOPERATİFE DAHA KAVUŞTU

SSK Ankara Dışkapı Hastanesi'nde çalışan işçiler tarafından kurulan Sağlık İşçileri Tüketim Kooperatifi SİT-KOOP geçtiğimiz ay içinde yeni bir satış mağazası daha açtı.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri ve Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı **Mustafa Başoğlu** **"Bu hizmete giren 4. kooperatifimizdir. İşçiye toplu sözleşmelerin yanısıra, kooperatifler yoluyla birtakım olanaklar sağlamanın yararına inanıyoruz. Burada piyasaya oranla % 20-30 oranında bir ucuzluk sağlanmaktadır. Bu da işçimizin bütçesine önemli bir katkıdır."** dedi.

Sağlık işçilerinin Dışkapı Hastanesi'nde açtıkları tüketim kooperatifi

TÜRK-İŞ TÜKETİCİ DANIŞMA BÜROSU BİR BİLDİRİ YAYINLADI:

"MEVCUT YASALARLA TÜKETİCİ KORUNAMAZ"

★ ***HİLELİ SAYAÇ İLE MİLYONLAR VURANA 2.250 LİRA CEZA VERİLEBİLİYOR.***

★ ***GIDA, AKARYAKIT İLAÇ VE İNŞAAT MALZEMESİ STOK EDENLERİN CEZASI 75-200 BİN LİRA ARASINDA***

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreterliği bünyesinde faaliyet gösteren TÜRK-İŞ Tüketici Danışma Bürosu 15 Mart Dünya Tüketici Hakları günü nedeniyle bir bildiri yayınlayarak mevcut kanunlarla tüketicinin korunmasının mümkün olmadığı görüşünü savundu. Bildiride ayrıca yasalarda yer almasına karşın kanuna karşı gelenlere hapis cezalarının uygulanmadığı ve 2.250 lira ile 200 bin lira arasında değişen cezaların caydırıcı özelliğinin kalmadığı ifade edildi.

TÜRK-İŞ tarafından 14 Mart'ta tüketicinin sorunları ile ilgili yayınlanan basın bildirisinde aşağıdaki konulara çözüm bulunması istendi.

1. Anayasanın 167. maddesinde yer alan Piyasalarda fiili anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmenin önlenmesi ile ilgili madde uygulamada hayata geçirilmeli ve sıhhi tesisat, otomotiv endüstrilerinde görülen fiyat artışları ile resmi satış fiyatının bir hayli üzerinde otomobil satışlarının önüne geçilmesi ve bu yolla haksız kazanç sağlayıp, piyasada arz talep dengesiyle oluşması gereken fiyatların arzı kısarak çoğaltılmasının önüne geçilmelidir.

2. Yine Anayasanın 171. ve 172. maddeleri tüketici haklarının sağlanması ve tüketicilerin örgütlenmesine kolaylık sağlanması açısından hayata geçirilmelidir.

3. Türk Ceza Kanununun tüketicinin korunmasına yönelik hükümlerindeki para cezaları günün şartlarına uygun olarak arttırılmalıdır.

4. Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görevleri arasında yer alan Tüketicinin eğitilmesi konusunda eğitim seminerleri düzenlenmelidir.

5. Türk Standartları Enstitüsü, bazı elektrikli eşyalar üzerindeki standart çalışmalarını üretici firmalarla işbirliğine giderek mal daha üretilmeden önce tamamlamalıdır.Otomatik çamaşır Makineleri ile, mikro dalga fırınlar gibi...

6. Televizyon reklamları tüketici sağlığı ve günenliği açısından daha dikkatli bir şekilde kontrol edilmelidir. TRT Reklam Yönetmeliğinin çocuklarla ilgili 30. ve ısrafla ilgili 13. maddesi çerçevesinde yayınlanan reklamlar tüketicilerin ekonomik durumu ve çocuklarımızın sağlığı gözönünde bulundurularak değiştirilmelidir.

7. Televizyon reklamlarında dar gelirli kesimin alım gücü gözönünde bulundurulmalı ve imrendirici reklamlar yapılmamalıdır. TV Reklamlarının denetimi psikolog, sosyolog, çocuk sağlığı uzmanları, beslenme uzmanları tarafından denetlendikten sonra yayınlanmalı, reklam hakkında üniversitelerden gelen resmi açıklamalar dikkate alınmalıdır.

8. Yeni hazırlanan S.S.Y. Bakanlığı Gıda Katkı Maddeleri tüzüğü uyarınca çocuklarda astım ve alerjik hastalıklara yol açan sarı renkli tartarizm ile boyanmış boyalı sütler, şekerler piyasadan toplattırılmalıdır.

TÜRK-İŞ Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosu tarafından yapılan açıklamada ayrıca yaklaşık 20 yıldır hazırlanan Tüketicinin Korunması Kanun tasarısının bir an önce gerçekten tüketiciyi koruyacak bir biçimde yasallaşması istendi.

TÜKETİCİNİN KORUNMASI KONFERANSI

TÜRK-İŞ ve Anadolu Üniversitesi'nce düzenlenen konferansta hükümetin tüketici sorunlarına gösterdiği ilgisizlik eleştirildi.

Konferansta bir konuşma yapan **Şevket YILMAZ, "Tüketicinin Korunması"** konusunda hükümetin hiç bir şey yapmadığını belirterek **"20 yıl önce hazırlanmaya başlanan kanun tasarısının üzerinde bugün de sözüm ona çalışmalar devam etmektedir."** dedi. Yaklaşık üç yıl önce TÜRK-İŞ ve Anadolu Üniversitesi tarafından başlatılan **"Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosu"** projesinin başarıyla görevini sürdürdüğünü belirten **YILMAZ,** konuşmasında şunları söyledi:

"Vatandaşlarımızı sağlık ve ekonomik açıdan koruyabilmek için sürdürdüğümüz çalışmaların yazılı basınımızda geniş değerlendirildiğini gördük.

Birinci ÖZAL Hükümetinin ilgili Bakanına, bu proje çalışmaları hakkında bilgi verdik, alınması gerekli önlemleri anlattık.

O tarihte, önerilerimizi dikkate aldıklarını ve gerekli yasal düzenlemelerin acilen yapılacağını söyleyenler, maalesef günümüze kadar hiçbir önlem almadıkları gibi, giderek artan çarpıklıklara da seyirci kalmışlardır.

*20 Yıl önce üzerinde çalışılmaya başlanan "**Tüketicinin Korunması**"na ilişkin kanun tasarısının üzerinde bugünkü sözüm ona çalışmalar devam etmektedir.*

Şunu açıkca ifade etmek isterim ki; mevcut mevzuata göre tüketicinin korunması mümkün değildir.

Diğer taraftan ülkemiz, gelişmiş ülkelerde boykot edilen, tüketiciyi korumakla görevli kuruluşların boykotuna uğrayan ne kadar kalitesiz ve sağlığa zararlı ürün varsa bunların pazarı haline gelmiştir.

70 ülkede yasaklanan çok zehirli tarım ilaçları bizde rahatlıkla kullanılmakta ve tarım işçileriyle çevreye zehir saçmaktadır.

Şimdi de kendi çöpümüzün dışında, başka ülkelerin çöpünü ithal etmeye başladık.

Bu çöplerin zararlı olmadığını söyleyenler, neden başka ülkelerin bu çöpleri elden çıkardıklarının açıklamasını da yapmalıdırlar.

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreterliği bünyesinde faaliyet gösteren Tüketici Danışma Büromuz, merkezi Hollanda'da bulunan ve 160 ülkede üyeleri olan Uluslararası Tüketici Birlikleri Federasyonunu'na üye olmuştur.

Bu tür büroları, işçilerimizin yoğun bulunduğu yörelerde yaygınlaştırmaya çalışıyoruz.

Bu projemize bugüne kadar katkıları bulunan ve başta Sayın Rektörümüz Prof.Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN ve öğretim üyeleri olmak üzere; Danışma Kurulunun aylık toplantılarına katılan tüm kuruluşların temsilcilerine TÜRK-İŞ adına teşekkür ediyorum.

Biliyoruz ki; Anayasanın 172. maddesinde yer alan tüketicinin korunmasına ilişkin hükmün hayata geçirilmesine kadar çalışmalara ara vermeden görevimizi yapmak zorundayız."

MART 1988 GIDA HARCAMASI

Günlük yaşantının ayrılmaz bir parçası olan fiyat artışları, başta işçiler olmak üzere tüm dar ve sabit gelirli çalışanların geçim koşullarını dayanılmaz boyutlara ulaştırmaktadır.

TÜRK-İŞ Ekonomi ve İstatistik Bölümü tarafından, çalışanların yoğun olarak alışveriş yaptığı yerler dikkate alınarak yapılan piyasa araştırmaları, gıda maddeleri fiyatlarındaki artışın sürdüğünü göstermektedir.

Ankara'da yaşayan, farklı yaş gurublarına sahip dört kişilik bir ailenin, dengeli beslenmesini sağlayan harcama kalıpları gözönünde bulundurularak yapılan hesaplamaya, göre, aile bireylerinin ihtiyaç duyduğu kalori miktarını sağlayan gıda maddeleri için Mart 1988'de yapılması gerekli asgari gıda harcaması 152.274.- liradır.

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, Şubat/Mart 1988 döneminde yapılması gereken gıda harcaması yüzde 8 oranında artış göstermiştir. Şubat 1988'de 141.003 lira olan zorunlu gıda harcaması Mart 1988'de 11.271 lira artmıştır. Aralık 1987'deki aylık gıda harcamasının 128.182 lira olduğu gözönünde tutulursa, son üç aydaki fiyat artışının yüzde 19 olduğu görülmektedir.

Yapılan piyasa belirlemelerine göre son üç aylık dönemde meyve yüzde 59; pirinç yüzde 54; zeytinyağı yüzde 53; un yüzde 50; margarin yüzde 44; makarna yüzde 40; ekmek yüzde 25 oranında artmıştır. Ancak bu gıda maddelerinden ekmek ve meyve dışında kalan gıda maddeleri; hesaplama-

★ ***Ankara'da yaşayan dört kişilik ailenin gıda harcaması Mart 1988 fiyatlarıyla 152.274.- liraya yükseldi.***

★ ***Gıda harcamalarında bir aylık fiyat artışı yüzde 8 oldu.***

★ ***Çalışanlar Mart 1988'de 11.271 liralık ek bir harcamayı bütçelerinden gıdaya ayırmak zorunda.***

★ ***1988'in ilk üç aylık dönemindeki fiyat artışı ise yüzde 19'a yükseldi.***

★ ***Asgari ücret almakta olan bir işçi, zorunlu gıda harcamasının ancak üçte birini yapabilecek bir gelir düzeyine sahip.***

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN AYLIK GIDA HARCAMASI

	Şubat 1988	Mart 1988
Yetişkin işçi için aylık gıda harcama tutarı (TL)	47.448.-	51.480
Yetişkin kadın için aylık gıda harcama tutarı (TL)	30.000.-	32.370.-
15-19 yaş grubu erkek çocuk için aylık gıda harcama tutarı (TL)	38.607.-	41.733.-
4-6 yaş grubu çocuk için aylık gıda harcama tutarı (TL)	24.948.-	26.691.-
Toplam	**141.003.-**	**152.274.-**

ya esas dengeli beslenme kalıbı içerisindeki ağırlıklarının düşük olması nedeniyle ortalama fiyat artışını yüksek oranda etkilememiştir.

Bilimsel veriler esas alınarak yapılan hesaplamalar sonucu bulunan zorunlu gıda harcaması tutarı, ülke genelinde ödenmekte olan ücret düzeyi gözönünde tutulduğunda acı bir tabloyu yansıtmaktadır.

Nitekim; "işçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücret" biçiminde tanımlanan asgari ücret, tanımdaki ihtiyaçların karşılandığı varsayılarak bugün net 50.594 liradır, ve zorunlu gıda harcamasının sadece üçte birini karşılayacak tutardadır.

Oysa çalışanların aile bireyleriyle birlikte tutarlı, yeterli ve dengeli beslenmesi gereğinin gerek birey ve gerekse toplum sağlığı açısından taşıdığı önem dikkate alındığında, ülkemizdeki mevcut koşulların buna imkan tanımadığı ortaya çıkmaktadır.

Çalışanların ülke ve çağın koşulların uygun yaşama standartları ile içinde bulundukları koşullar kıyaslandığında adaletsiz bir yapının varlığı dikkati çekecektir.

Bu durum, uygulanmakta olan ekonomik politikanın istenen bir sonucu olmaktadır.

ORHİM'in düzenlediği seminerde konuşan YILMAZ

"HÜKÜMET PROGRAMI ÜLKE SORUNLARINA ÇÖZÜM GETİRMEMİŞTİR"

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ,** 21 Mart'ta **"ORHİM"** tarafından düzenlenen, **"Hükümet Programının Ekonomik, Sosyal ve Kamu Yönetimi, Yönünden Değerlendirilmesi"** konulu seminerde yaptığı konuşmada, **"Özal Hükümetinin programı, hiçbir sorunumuza çözüm getirmemiştir."** dedi.

Seminerdeki bu konuşması sırasında, hükümet programını, taşıdığı ekonomik ve siyasal tercihler açısından eleştiren **TÜRK-İŞ** Genel Başkanı **YILMAZ, "Ekonominin Tabii Kanunları"** ve **"Serbesti"** diye, ekonomik bakımdan korunması zaruri olan büyük kitlelerin, ekonomik özgürlüğe sahip bir avuç kapital sahibi azınlığın egemenliği ve kontrolüne terkedildiğini ileri sürdü.

"Bize göre devlet, önce sosyal devlet olmalıdır. Devletin önde gelen ödevi ise, iktisaden güçsüz durumda olan geniş halk kitlelerini korumak ve kollamak olmalıdır. Fakat bu işlev, sözde tabii kurallara ve iktisaden güçlü bir azınlığın egemenliğine terkedilemez." diyerek konuşmasını sürdüren **TÜRK-İŞ** Genel Başkanı **YILMAZ,** serbestiden söz edilmesine rağmen, çalışanların temel hak ve özgürlüklerinin, en aykırı müdahalelerle yasaklamalara maruz bırakıldığını söyledi.

Sosyal ve ekonomik alanda halkın karşılaştığı aşılmaz nitelikteki güçlüklerle, işçi hak ve özgürlüklerine yönelik antidemokratik kısıtlamalardan somut örnekler veren **Şevket YILMAZ,** sendikal faaliyetlerin iktidarın keyfi tasarruf ve kararlarına terkedildiğini vurguladı.

SSK GENELGESİNDEKİ GÖSTERGE TESBİT TABLOLARI HATALI MI?...

O.Nuri TEKMAN
Sosyal Güvenlik Uzmanı

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü'nün **"Katsayı ve sosyal yardım zammı artışı"** konulu 18.1.1988 tarih 12-21 Ek/49510 sayılı genelgesinde **"Gösterge Tesbit Tabloları Ve Ortalama Yıllık Kazanç"** başlığını taşıyan bölümde, 1988 yılı için düzenlenen gösterge ve üst gösterge tabloları kamu ve özel işyerlerinde çalışanlar için ayrı ayrı hazırlanarak ekte gönderilmiştir. Göstergelerin tesbiti sırasında son çalışılan kuruluş resmî ise resmî işyerleri için hazırlanan, özel ise özel işyerleri için hazırlanan gösterge tesbit tablolarına bakılacaktır.

Son defa resmî işyerlerinde çalışan sigortalılar ile haksahiplerine bağlanacak aylıklarda son 5 yıllık kazancın hesabı yapılırken 1987 yılı kazancı 1 Ocak 1987 - 14 Ocak 1988 süresi nazara alınacaktır."
ifadeleri bulunmaktadır.

Öncelikle Kanunda gösterge ve üst gösterge tesbit tablosuna yerverilip, kamu ve özel sektör ayrımına yerverilmemektedir. Genelgede kanuna uygun olmayan böyle bir ayrıma yerverildiği gibi, özel sektör için hazırlanan üst gösterge tesbit tablosu ile kamu için hazırlanan gösterge tabloları da kanımızca hatalıdır.

Üst gösterge tesbit tablosunda en yüksek gösterge üzerinden hesaplanacak günlük kazançların, Kanunun geçici 4'üncü maddesi gereğince birinci takvim yılı için bir yıllık tutarının yıllık ortalaması alınmak suretiyle tesbit edileceği hükmü bulunduğu halde, Kurum Genel Müdürlüğü'nce hazırlanan üst gösterge tesbit tablosunda, yıllık ortalamaya gidilmeyerek doğrudan 6400 göstergenin 1987 yılının ikinci yarısı için kabul edilen 70 katsayısının çarpımının 12 katı alınmıştır. Oysa 1987 yılının ilk altı ayında katsayı 66'dır. Bu duruma göre bu sayının, [(6400x 66x6) + (6400x70x6) =]5.222.400 olması ve üst göstergenin diğer kademelerinin de bu sayıya göre tesbiti gerekirdi. Bu suretle düzenlenecek gösterge tesbit tablosundaki sayılar, elbette Kurum Genel Müdürlüğü'nün üst gösterge tablosundaki sayılardan daha küçük olacak ve böyle düzenlenmiş tabloya göre de emekli olacak sigortalı için bulunacak derece ve kademe, Kurum Genel Müdürlüğü'nce düzenlenen tabloya göre bulunan derece ve kademeden daha yüksek olacaktır. Netice olarak Kurum Genel Müdürlüğü'nce hazırlanan gösterge tesbit tablosu nedeniyle, emekli olacak sigortalılardan bazıları hak kaybına uğramaktadır.

Kurum Genel Müdürlüğü 1989 yılı için hazırlıyacağı üst kazancını fiilen prime esas olan ilk altı ay için 6400 gösterge sayısının 84 olan katsayı, ikinci altı ay için ise yine 6400 gösterge sayısının Bakanlar Kurulu'nca tesbit edilecek katsayı ile çarpımını alacaktır. 1987 yılında bu, fiilen olmamış olan durum için de yukarıda belirttiğimiz gibi 6400 gösterge sayısının ilk altı ay için 66, ikinci altı ay için 70 katsayısı üzerinden hesaplanacak sayıların esas alınması gerekirdi. Düzeltme yapılmadığı takdirde bu yıl yapılan bu hata ileriki yıllara da intikal ederek devam edecektir.

Yine genelge ekinde bulunan **"Kamu sektöründen emekli olanlar için 1988 yılı gösterge ve üst gösterge tesbit tabloları"**da bu görüş içinde düzenlenmiştir; burada da yapılan iş, kanımızca kanuna aykırı bulun-

maktadır. Şöyle ki, 506 Sayılı Kanun'a 2422 Sayılı Kanun'un 17'nci maddesi ile eklenen Ek 2'nci maddenin 3395 Sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi ile değiştirilen şeklinde (A/b) ve (B/b) fıkralarında **"Malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları için düzenlenecek gösterge tesbit tablosunda, sigortalının aylık talep veya ölüm tarihinden önceki beş TAKVİM YILI'nda prim hesabına esas... günlük kazançların BEŞ YILLIK tutarının ortalaması"**nın alınması esası değişmemiştir.

Ancak 289 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Kamu kurum ve kuruluşlarında işçi statüsünde çalışanların 15 Ekim 1987 tarihinden itibaren ücretlerinin her ayın 15'inde ödenmesi esası getirilmiş ve bunun üzerine Maliye Ve Gümrük Bakanlığı'nca yayınlanan 100 seri numaralı Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nde de **"Öte yandan, 506 Sayılı Kanununu gelir ve aylıkların hesaplanmasına ilişkin hükümlerinde yer alan takvim yılının hesabında, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan işçiler için takvim yılının ilk günü olarak 15 Ocak tarihinin esas alınması gerekmektedir."** şeklinde bir ifade yer almıştır. Burada dikkat edilirse **"15 Ocak tarihi esas alınacaktır"** denilmeyip **"alınmasının gerektiği"** vurgulanmaktadır, yani bu hali ile, Bakanlık, tebliğinde kanun hükmünde bir hüküm kullanmaktan kaçınmış ve bir temennide bulunmuştur. Buna rağmen Kurum Genel Müdürlüğü, bu ibareye dayanmış ve daha da ileri giderek BEŞ TAKVİM YILLIK süreyi de, 1988 yılının Ocak ayının ilk 14 günlük kazancını da hesaba katarak, BEŞ YIL ONDÖRT GÜN'e çıkarmıştır. Oysa yasa buna imkân vermemektedir.

Biran için tebliğin bu ifadesine uyulduğunu düşündüğümüzde, bu kere gösterge ve üst gösterge tesbit tablolarının beş yıl kazancının tesbitinde 15 Ocak 1983 gününden başlanarak 14 Ocak 1988 süresi kazançlarının esas alınarak düzenlenmesi gerekirdi. Bu durumda sigortalıların yaşlılık ve malüllük aylıklarının hesabında 1983 yılı Ocak ayının 1-14 Ocak süresi ile 15-31 Ocak süresi kazançlarının tesbiti gerekecekti; bu durumu gözönüne alan Kurum Genel Müdürlüğü, bürokrasiyi önleme çabası ile, kendisini zorlayarak, kanımızca yasal olmayan bir duruma girmiştir.

506 Sayılı Kanun'la gösterge tesbit tablosu sisteminin getirilmesinden amaç, aylık hesabına esas alınan beş eski takvim yılında sağlanan prime esas kazançların ortalamasının, aylık bağlandığı dönem düzeyine çıkarılmasıdır. Bu sistemde, gösterge tesbitine esas alınan son beş takvim yılı kazancının, ait olduğu yıllarda uygulanan katsayının, aylığın bağlandığı yılda uygulanan katsayıya nazaran küçük olması nedeniyle, uygulanan gösterge tesbit tablosu aracılığı ile bulunan gösterge sayısının, o yıl katsayısı ile çarpımı sonucu emekli aylığının hesabına esas alınacak kazancın yüksek olmasını sağlamaktır. Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünün uygulaması ile kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar için düzenlenen gösterge ve üst gösterge tesbit tablolarının tesbitinde hesaba katılan 1-14 Ocak 1988 süresi katsayısı 84, aylık bağlanacağı yılda uygulanan katsayı olduğundan, bu süre dahil edilerek bulunacak gösterge sayısını **ters yönde etkileyeceğinden, yukarıda açıklanan amaca** göre yükselmeyi, çok cüz'i de olsa önlemektedir.

Ayni genelgenin eski **"İşkazası Ve Meslek Hastalığı Sigortası üst gösterge tesbit tabloları"**na konulan **"Bu tablodan bağlanacak gelirlerin oranı % 50 dir"**notu ile, 506 Sayılı Kanun'un sürekli işgöremezlik gelirinin hesaplanması ile ilgili 20'inci maddenin ikinci fıkrasının **"sürekli tam işgöremezlikte sigortalıya yıllık kazancının % 70'ine eşit yıllık bir gelir bağlanır"** hükmünde bir değişiklik yapılmadığı ve süper emeklilik olarak adlandırılan 3395 Sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi ile eklenen Ek Madde 3'de "üst gösterge tablolarının tavan göstergelerine göre hesaplanacak AYLIKLAR'ın aylık bağlama oranı % 50'dir.

"Üst gösterge tablosunun tavan göstergesi ile gösterge tablosunun tavan göstergesi arasında derece ve kademeler üzerinden bağlanacak aylıkların oranı Bakanlar Kurulunca tesbit edilir" hükmü içinde sürekli işgöremezlik **gelirinin bulunmadığı halde, madde ile ilgili olarak çıkarılan 22.7.1987 tarih** 87/11994 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2'nci maddesine **"...GELİR VE..."** tabiri konulmuş ve bu suretli Bakanlar Kurulu Kararı ile kanun hükmünde hüküm getirilmiştir.

Sonuç olarak Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü, Bakanlar Kurulu Kararı ile Maliye Ve Gümrük Bakanlığı'nın tebliği ile getirilen kanun hükmündeki ibareleri uygulama zorunluğu dışında, bahsedilen genelgesinde, ne Kanunda, ne Bakanlar Kurulu Kararında özel sektör ve kamu sektörü için ayrı ayrı gösterge ve üst gösterge tesbit tabloları düzenleneceğine dair bir hüküm bulunmamasına rağmen, özel ve kamu sektörü için ayrım yaparak, gerek İş Kazalariyle Meslek Hastalıkları Sigortası, gerek Malüllük. Yaşlılık Ve Ölüm Sigortaları'nda kamu ve özel sektör için ayrı gösterge ve üst gösserge tesbit tabloları uygulamasına gidip, bahsedilen sigorta kollarında çifte standart uygulaması getirmiş bulunmaktadır. □

3395 SAYILI KANUNA GÖRE EMEKLİLİK SİSTEMİ

ENVER TOÇOĞLU
S.S.K Yönetim Kurulu Üyesi

Kamuoyunda **Süper Emeklilik Kanunu** olarak bilinen 3395 sayılı Kanun emeklilikle ilgili olarak iki önemli değişiklik getirmiştir.

Bunlardan birincisi halen çalışmakta olan sigortalıların çalıştıkları süre içinde aldıkları ücretlerinin tümünün veya buna yakın bölümünün sigorta primlerine tâbi tutularak, emekli olduklarında çalışırken aldıkları ücretlerine yakın bir emekli aylığı almalarına imkân sağlanmış olmasıdır.

İkinci değişiklik ise, yüksek ücretle çalıştıkları halde, yürürlükteki Kanunlar gereğince ücretlerinin tamamından prim kesilmemesi sebebiyle hakettikleri ücretlerinin altında bir meblağ üzerinden prim ödeyip birinci derecenin dokuzuncu kademesinden malûllük, yaşlılık veya ölüm aylığı bağlanmış bulunanların borçlanmak suretiyle süper emekli olabilmesidir.

Bilindiği gibi, Süper Emeklilik Kanununun yürürlüğe girdiği 9.7.1987 tarihinden önce emeklilik işlemlerinde kullanılan gösterge tablosundaki göstergeler 700 ile başlayıp 1400'de sona ermekte ve sigorta primleri hesaplanırken sigortalının ücreti çok yüksek olsa bile, 1400 göstergenin yürürlükteki katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktardan fazlası nazara alınmamakta idi. Kanunda yapılan değişiklikle, 1400 olan en yüksek gösterge 6400'e çıkarılmış ve bunun sonucu olarak 84 katsayıya göre aylık prime esas kazancın tavanı 537.600.- TL'ya yükselmiştir. Başka bir ifade ile aylık kazancı 537.600.- TL daha fazla olan sigortalıların primleri, 537.600.- TL. üzerinden hesaplanarak tahsil edilecek ve bunların emekliliklerinde kendilerine bu miktara yakın bir emekli aylığı bağlanması mümkün olabilecektir.

ÖRNEK

3395 sayılı Kanun yürürlüğe girmemiş olsaydı, aylık ücreti 600.000.- TL. olan bir sigortalının ücretinden, 1400 göstergenin karşılığı olan 1400 x 84 = 117.600.-TL.'lık bölümü sigorta primine tâbi tutulacak ve bu sigortalıya en fazla 1400 göstergeden emekli aylığı bağlanabilecekti.

Bu sigortalının aylık bağlama oranını % 70 olarak kabul ettiğimizde 82.320.- TL. aylık, 53.000.- TL. sosyal yardım zammı olmak üzere eline toplam 135.320.- TL. geçecekti.

3395 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle aynı sigortalının 600.000.- TL.'lık ücretinin, 6400 göstergenin karşılığı olan 6400 x 84 = 537.600.- TL.'lık bölümü sigorta primine tâbi tutularak, 5 sene tavandan prim ödediği taktirde 6400 göstergeden, (Katsayı ve sosyal yardım zammı sabit kalsa dahi) 376.320.- TL. aylık, 34.000.- TL. sosyal yardım zammı olmak üzere eline toplam 410.320.- TL. geçecektir. 5 sene dolmadan emekli olduğu taktirde ise yine 1400 göstergenin üstündeki bir göstergeden emekli olabilecektir.

Diğer taraftan, 3395 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce birinci dereenin dokuzuncu kademesinden emekli olmuş sigortalıların süper emekli olmalarına imkân sağlamak bakımından borçlanma hakkı verilmiş ve bunlardan 31.1.1988 tarihine kadar Kuruma müracaat edenlere borçlanma yapmak suretiyle aylıklarını yükseltmiş ve süper emekli olmuşlardır.

Kanunda yapılan bu değişiklikler gereğince 9.7.1987 tarihinden itibaren yüksek prim ödeyerek, 1988 ve daha sonraki yıllarda emekli olacak sigortalılara, 1400'ün üstündeki göstergelerden aylık bağlanacaktır.

1.1.1988 tarihinden itibaren bağlanacak bu süper aylıklarda aylık bağlama oranı % 50 olarak nazara alınacak, ancak bu orana, sigortalının kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için % 1, 5000 günden fazla prim ödediği her 240 gün için ayrıca % 1 ilâve edilecektir.

ÖRNEK

Prim ödeme gün sayısı toplam 9.000 gün, yaşı 57 olan er-

kek bir sigortalı emeklilik için müracaat ettiğinde göstergesi 2250 olarak tespit edilmiştir.

Bu sigortalının göstergesi 1.400'den fazla olduğundan, aylık bağlama oranı % 50'dir. Bu orana 5.000 günden fazla prim ödediği her 240 gün için % 1 hesabı ile 16 puan ve 55 yaşından sonraki her yaş için yine % 1 hesabıyla 2 puan ilâve edilerek aylık bağlama oranı (50 + 16 + 2) % 68 olarak tespit edilecektir.

Bu durumda sigortalının eline geçecek para;

2250 × 84 × % 68 = 128.520 TL.- aylık ve 34.000.- TL. sosyal yardım zammı ile birlikte 162. 520.- TL. olacaktır.

700-1400 arasındaki göstergelerden bağlanan normal aylıkların aylık bağlama oranı ise, % 60'dan başlamakta ve bu orana sigortalının kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurduğu her tam yaş için % 1, 5000 günden fazla prim ödediği her 240 gün için ayrıca % 1 ilave edilmektedir.

Bu itibarla, 3395 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 9.7.1987 tarihinden önce birinci derecenin dokuzuncu kademesinden % 60 aylık bağlama oranı esas alınarak aylık bağlanmış olup bu Kanuna göre borçlanarak süper emekli olanların daha önceki aylık bağlama oranları kazanılmış hak sayıldığından, bunların süper aylıkları da aynı aylık bağlama oranı üzerinden hesaplanarak ödenmektedir.

Diğer taraftan, normal gösterge tablosundan aylık almakta olanlara ödenen sosyal yardım zammı, 1.1.1988 tarihinden geçerli olmak üzere 53.000.- TL.'ye yükseltilmiş, süper emeklilere ödenen sosyal yardım zammı ise 34.000.- TL.'de bırakılmıştır.

Aylık bağlama oranının süper emekliler için % 50'den diğer emekliler için % 60'dan başlaması ve sosyal yardım zammının süper emekliler için 34.000.- TL. diğer emekliler için 53.000.- TL. olarak tespit edilmiş olması sebebiyle, bazı hallerde 1400 göstergeden hesaplanan normal aylık ile sosyal yardım zammı (53.000.- TL.) toplamı, aynı sigortalının intibak ettiği 1400'ün üstündek göstergesi üzerinden hesaplanan aylığı ile sosyal yardım zammı (34.000.- TL.) toplamından fazla olabilmektedir. Bu gibi durumlarda, herhangi bir hak kaybına meydan vermemek için hesaplanan aylık ile sosyal yardım zammı toplamları mukayese edilerek emekliye fazla olanı ödenmektedir.

ÖRNEK

Toplam 6000 gün prim ödemiş bir sigortalının son 5 yıllık kazancına göre göstergesi 1950 olarak tespit edilmiştir. Üst gösterge tablosundan aylığa hak kazanmış olan bu sigortalının aylık bağlama oranı % 50 esas alınarak hesaplanacaktır. % 50 oranına 5.000 günden fazla prim ödenmiş her 240 gün için % 1 ilâve ettiğimizde aylık bağlama oranı % 54'e yükselecektir.

Sigortalının aylığını hesapladığımızda;

1950 × 84 × % 54 + 34.000 = 122.452.- TL. olacaktır.

Aynı sigortalı için normal gösterge tablosunun tavanı olan 1400 göstergeden aylık hesaplandığında aylık bağlama oranı % 60 esas alınarak 5000 günden fazla çalışması için %4 ilave edileceğinden, bu defa aylık bağlama oranı % 64 olarak tespit edilecektir.

Sigortalının aylığını ikinci şekle göre hesapladığımızda:

1400 × 84 × % 64 + 53.000 = 128.264.- TL. olacaktır.

Bu durumda 1950 göstergeden hesaplanan aylık ile sosyal yardım zammının toplamı, 1400 göstergeden hesaplanan aylık ile sosyal yardım zammının toplamından daha az olduğundan, sigortalıya fazla olan 128.264.- TL. ödenecektir.

Böylece yukarıdaki örneklerden de anlaşılacağı üzere, 1400'ün üstündeki göstergelerden aylığa hak kazanmış olanlar, aylık bağlama oranlarının % 50, sosyal yardım zammının da 34.000.- TL. olarak tesbit edilmiş olması sebebiyle hiçbir şekilde hak kaybına uğramayacaklardır. □

SSK GENEL MÜDÜRÜ YAĞMUR İSTİFA ETTİ

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürü **Fikret Yağmur,** geçtiğimiz ay içinde görevinden istifa etti.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **İmren Aykut** tarafından görevden alındığı haberinin çıktığı gün istifasını veren **Fikret Yağmur,** teşkilata yayınladığı veda mesajında; görev yaptığı sürece gösterilen dayanışma nedeniyle Kurum çalışanlarına teşekkür etti.

Fikret Yağmurun görevden ayrılması, çalışma çevrelerince üzüntü ile karşılandı.

SOSYAL SİGORTALAR KURUMUNUN PRİM ALACAKLARI ÇIĞ GİBİ BÜYÜYOR

H.Avni YAZICI
TÜRK-İŞ
Sosyal Güvenlik Uzmanı

Bir senedir Türk kamuoyunda tartışılan ve uzun süre daha gündemde kalacağı şüphe götürmeyen 3395 sayılı kanunun getirdiği yeni, fakat noksan bir değişiklikten, bu değişikliğin uygulamada kurumun alacakları yönünden doğuracağı sorunlardan, bu vesileyle de kurumun tahsili geciken prim alacaklarından bahsetmek istiyoruz.

Yeni bir çalışma yılına girilmiş olması, yıl içinde kurumun 41'inci Genel kurulu'nun yapılmasının gerekliliği, 277 sayılı KHK'nin uygulama süresinin 22.5.1988 tarihinde son bulması, nihayet bu KHK'nin TBMM komisyonlarında yasalaştırma çalışmalarına başlanılmış olması, bu yazımızın esas nedenini teşkil etmektedir.

YASALAR VE 5. KALKINMA PLÂNI

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun PRİMLER başlıklı 72 nci maddesine göre kurum, iş kazalarıyla meslek hastalıkları, Hastalık, Analık, Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarının gerektirdiği her türlü yardım ve ödemelerle her çeşit yönetim giderlerini karşılamak üzere, kanunda belirtilen oranlarda işçiler ve işverenlerden prim almak zorundadır. Yani çalıştırılanlar, nasıl işe alınmalarıyle sigortalı sayılıyorlarsa kurumun primini almadığı mali ve idari bir mükellefiyetinin yasal şekilde var olmaması gerekmektedir.

5. Beş yıllık Kalkınma Plânının "İLKE VE POLİTİKALAR" başlıklı bölümündeki 639-643 sayılı tedbirlerden;

"639-Emekli aylıklarının miktarı, sosyal güvenlik kuruluşunun kendi imkânları içinde tayin edilecektir. **Sosyal sigorta kuruluşları, karşılığı ödenmemiş** sigorta hizmeti vermeyecektir."

"643-**Sosyal sigorta kuruluşlarına, karşılığı olmaksızın, sosyal yardım** niteliğinde ödemeler getirilmiyecektir." prensibine yer verildiği tesbit edilmiştir.

SOSYAL YARDIM ZAMMI VE 3395 SAYILI KANUN

Bakanlar Kurulunun 27.10.1977 tarih, 7/13987 sayılı kararı ile, 1.11.1977 tarihinden itibaren kurumdan Malullük, Yaşlılık ve Ölüm sigortalarından aylık ve İşkazalarıyle Meslek Hastalığı sigortasından gelir alanlarla, aylık veya gelire hak kazananlara avans mahiyetinde ödenmekte olan meblâğ, 2422 sayılı kanunla 506 sayılı kanuna eklenen ek 5 nci madde ile "SOSYAL YARDIM ZAMMI"na dönüştürülmüş, ayrıca yine ayni kanunla bahse konu avansların 1.3.1981 tarihinden itibaren ödenmiyeceği ve ödenenlerin de geri alınmıyacağı yasalaşmıştır.

Bu kerre 3395 sayılı kanunun 15 nci maddesi ile, 506 sayılı kanuna, 2422 sayılı kanunun 17 nci maddesi ile eklenen Ek Madde 5'e bir (1) bendi eklenmiş ve "Genel ve Katma Bütçeli İdareler, mahalli idareler, döner sermayeli kuruluşlar ve 233 sayılı KHK kapsamına giren teşekkül ve kuruluşlarla bunların müessese bağlı ortaklık ve iştiraklerinden, çalıştığı en son kuruluş olarak ayrılmak suretiyle kendisine 506 sayılı kanun hükümlerine göre malüllük, yaşlılık veya ölüm aylığı bağlanan kişilere ödenen sosyal yardım zamları, kurumca yazılı olarak istenmesi üzerine, bu kuruluşlar tarafından en çok iki ay içinde kuruma ödenir.." hükmü getirilmiştir. Yasanın bu maddesi, yayımı tarihinde (9.7.1987) yürürlüğe girmiştir.

Bu düzenleme ile maalesef en son çalışılan işyeri özel sektöre tabi bir işyeri ise, bu kimselere ödenecek sosyal yardım zamları karşılıksız olarak kurumca ödenecektir. Bu miktar küçümsenmemelidir.(1)

Kurum önceleri emekli maaşlarının ödendiği banka şubelerine dağıttığı bilgi formu ile, maaş alanların son çalıştıkları işyerlerinin resmi veya özel olup olmadığının tesbitine çalışmış ve fakat bir netice alamamış olacakki, 12-22 Ek sayılı, 4.2.1988 tarihli genelgeyi yayınlamıştır. Bu

genelgeye göre, ünitelerde mevcut emekli dosyaları taranacak ve emeklilerin son çalıştığı işyerinin resmi veya özel olup olmadığı ile ödenen sosyal yardım zammı tutarı tesbit edilerek 20 gün içinde merkeze bildirilecektir. Merkez bu tesbitleri kuruluşlara göre tasnif ve tesbit edecek ve sosyal yardım zamlarını bu kuruluşlardan talep edecektir. Bu işlemler, bundan sonra bağlanacak malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarına ait dosyalar için de yürütülecek ve tanzim olunacak bilgi formları, her ayın 14 ncü günü, Genel Müdürlükte olacak şekilde gönderilecektir.

Kurumun 1987 yılı sonu itibariyle sosyal yardım zammı ödediği dosya sayısı 1 milyonun üzerindedir. Çalışılan son işyeri kamuya ait olan dosya, yine 400 binden fazladır. Ancak biz bu dosyayı 400 bin olarak kabul edersek, kurumun 1987 sonu itibariyle kamu kurum ve kuruluşlarından sosyal yardım zammı ödemesinden 81.6 milyar daha alacağı bahis konusudur (34 bin × 6 ay × 400 bin dosya.).

277 SAYILI KHK UYGULAMASI

506 sayılı kanuna üç geçici madde eklenmesine, yani 1986 ve daha önceki yıllara ait prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan işverenlerin, prim borcunun aslını 1 yıl içinde ödemeleri halinde; gecikme zammı ve faiz borçlarının 2 yıl süre ile karşılıksız ertelenmesini ve bir kısmının terkinini gerektiren düzenlemeden acaba nasıl bir sonuç alınmıştır? Netice ilgililerce açıklanmalı ve uygulama sonuçları kamuoyunca bilinmelidir. Çünkü evvelce bu yönde yapılan düzenlemelerden istenen sonuç alınamamıştır[2]. Bu sebeple kararname uygulamasının bilinmesi, ileride bu yönde yapılacak tek taraflı düzenlemeleri değerlendirebilmek bakımından çok önemlidir.

KURUMUN ALACAKLARI

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun 1986 yılı çalışma raporundan, kurumun 1987 yılına devrolunan muaccel prim alacağı 138.7 milyar olarak gösterilmekte ise de; bu tutara Aralık/1987 ayı tahakkuku dahil değildir. Demek ki yıl sonuçları bir ay eksik tesbit edilmektedir.

Anadolu Ajansının 20 Ocak 1988 tarihli bir haberinden ve basından, 1986 yılında 177 milyar olan kurumun prim alacaklarının, 1987 yılında 100 milyar artarak 277 milyarı bulduğunu öğrenmekteyiz. Bu menfi sonucun yıl içinde uygulanan 277 sayılı KHK'ye rağmen teşekkülü düşündürücüdür.

Yapılan araştırmalardan; kurumun Eylül/1987 ayına ait sigorta prim bildirgelerine istinaden yapılan tahakkuklara göre prim alacağının 268 milyarı bulduğu ve bu alacağın sektörlere göre dağılımının,

Kamu sektörü 80 milyar,

Özel sektör 188 milyar olduğu tesbit edilmiştir. Yılın son üç ayına ait tahakkuklar ve ödenmiyen primler dikkate alındığında bu alacağın, 300 milyarın üzerinde olacağı şüphesizdir.

Ayrıca, muaccel prim alacağının ne kadarının kanuni takibe verildiği hususu tesbit edilememiştir. Bilinmesi gereken bir diğer uygulama, gecikme zammı ve faizlerin, alacaklar kanuni takibe verilirken ve tahsil anında hesaplandığıdır. Yine, hesaplamanın o alacağın kanuni takibe intikali tarihine kadar ki süreyi kapsamasıdır. Dolayısıyla 1987 yılı itibariyle muaccel hale gelen 300 milyarın üzerindeki prim alacağına, bu süreye isabet eden gecikme zammı ve faizlerin ilavesiyle bu miktarın 500 milyarı aşacağı da kuşkusuzdur. Bu miktara sosyal yardım zammı ödemelerinden ileri gelen 81.6 milyarın ilavesiyle kurumun bu üç kalemden ileri gelen alacak tutarı maalesef 600 milyara oluşmaktadır. Bu sonucun, içinde bulunulan yılda da devamı, gelecek için tehlike işareti olarak değerlendirilmelidir.

SONUÇ

1. 277 sayılı KHK. uygulaması, kararnamenin işbilen ve işbitiren değil, tekrarcı çabaları içeren, işverenlere tek yönlü kolaylık sağlayan ve karşılıksız kredi için getirildiği hususundaki görüşümüzü[2] teyit etmektedir.

TÜRK-İŞ, prim borcunu zamanında ödemeyen işverenlere caydırıcı nitelikte ağır para cezası ve hapis öngören değişiklikten yanadır. Bu görüşünü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirmiştir.

2. Sosyal yardım, sosyal devlet ilkesinin gereğidir. O halde devletçe karşılanmalı ve kurumun mevcut yasalara aykırı olarak karşılıksız ödediği bu yardımlar emeklilere ayrıca intikal

(1) H.Avni Yazıcı, TÜRK-İŞ Dergisi 213-214. sayısı, "Süper Emeklilik ve Süper Hatalar"

(2) H.Avni Yazıcı, TÜRK-İŞ Dergisi 212. sayısı, "İşverenlerin SSK Prim Borçları ve Ödemeyi Geciktirenlere Süper Prim" makaleleri.

ÇALIŞANLARIN SAĞLIK SORUNLARI SEMPOZYUMU

ettirilmelidir. Bu uygulama daha adil ve hakça olacaktır.

3. Sosyal sigorta hizmet ve mükellefiyetlerinin etkinliği, bu hizmet ve mükellefiyetlerin zamanında ve noksansız yerine getirilmesiyle doğrudan ilgilidir.

Yani yıllardır alışılmış mevzuat ve uygulamaların kaldırılması değil, aksayan yönlerinin düzeltilmesi gerekirken, 3395 sayılı kanunla tam tersi bir değişikliğe gidilmiş ve yıllardır kazanılan alışkanlıklar yıkılmış, sorumsuzluk teşvik edilmiştir.

4. Önemli bir diğer husus, çağdaş yönetimle ilgili usul ve metodların, yine yönetimin her kademesinde görev almış insan unsurunun ihmal edilmiş olması, bu menfi sonucun meydana gelmesinde en ağırlıklı 2 ayrı etkendir.

İdare devamlı ilerleyen ve gelişen bir oluşumdur. İdari teşkilatların üstlendikleri görevleri, her zaman başarıyla yürütmeleri mümkün değildir.

O halde, yıllardır alışılmış uygulamaları küçümseyerek bir yere varılamayacağı gerçeğinden hareketle, çağımız sosyal devletinin ve onun kuruluşlarının karşı karşıya olduğu sorunlar ve bu kuruluşların çağdaş sorumlulukları tesbit edilmelidir. Yine bu tesbitlere uygun geliştirme ve düzenleme çalışmaları, modern sevk ve idare prensiplerine uygun, çalışanın emeği ve onuruyla ağırlıklı olarak zaman geçirilmeden başlatılmalı, yönetim ve mevzuat kargaşası son bulmalıdır.

Şevket YILMAZ:

"INSANLARIMIZA VERİLEN DEĞER BİLE AT'A GİRMEMİZE ENGELDİR..."

★ Eskişehir'de düzenlenen ve TÜRK-İŞ yöneticilerinin oturum başkanlığı yaptığı sempozyuma ILO'nun Türkiye Temsilcisi ve AAFLI Türkiye Direktörü de katıldı

TÜRK-İŞ ve AAFLI tarafından ortaklaşa düzenlenen ve çalışanların sağlık sorunlarını konu alan sempozyum, 14-15 Mart tarihlerinde Eskişehir'de yapıldı. TÜRK HARB-İŞ Sendikasının Eskişehir Şubesi Eğitim Salonunda yapılan sempozyuma çeşitli kuruluşlardan temsilciler ve üniversite öğretim üyeleri katıldılar.

Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun Türkiye Temsilcisi Prof.Dr. **Rüçhan IŞIK** ve AAFLI Türkiye Drektörü **Valantino SUAZO**'nun da katıldığı toplantıya TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** bir konuşmayla açtı. **YILMAZ,** İşçi sağlığı ve iş güvenliğine önem verilmediğini belirttiği konuşmasında **"Alınacak önlemler, bir lutuf ya da merhamet konusu değildir. İşçinin Anayasal ve Yasal hakkıdır."** dedi.

Sendikal hakların bulunmadığı, çalışma koşullarının kontrol edilmediği ülkemizde insanımıza verilen değerin bile, Avrupa Topluluğu'na katılmamız karşısında bir engel olduğunu belirten **Şevket YILMAZ,** bu konuda da şunları söyledi:

"Avrupa Ekonomik Topluluğu "İşçi Sağlığı" ile ilgili mevzuat olarak Uluslararası Çalışma Örgütü ve Dünya Sağlık Teşkilatı görüşlerinden etkilenmektedir.

Bu nedenle, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün işyerlerinde iş hekimliği servislerinin kurulması ile ilgili 112 sayılı tavsiye kararını hatırlatmak isterim.

Siyasi iktidar, Avrupa Ekonomik Topluluğuna girme yolunun sadece ekonomik değil, sosyal yapıyla da ilgili olduğunu gözden ırak tutmamalıdır."

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri **Çetin GÖÇER,** Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Orhan BALABAN**'ın oturum Başkanlıkları yaptığı Sempozyuma, TÜRK-İŞ İşçi Sağlığı ve Aile Planlaması Proje Müdürü Prof.Dr. **Turhan AKBULUT** da bir tebliğ sundu.

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Gen.Bşk.: **ŞEVKET YILMAZ** Bayındır Sokak No: 10 Tel: 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA	**14**	**DOK GEMİ-İŞ** Gen.Bşk.: **NAZIM TUR** Büyük Langa Fabrika Sokak No: 13 Tel: 526 88 96 - 527 86 92 Yenikapı / İSTANBUL
01	**TARIM-İŞ** Gen.Bşk.: **GAZANFER AKÇİN** Necatibey Cad. 22 Tel: 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye / ANKARA	**15**	**YOL-İŞ** Gen.Bşk.: **BAYRAM MERAL** İzmir Cad. 22/25 Tel: 118 05 95 - 125 78 64 - 125 38 07 ANKARA
02	**TÜRKİYE MADEN İŞ** Gen.Bşk.: **MUSTAFA ORHAN** Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: 231 73 55-56-57	**16**	**TES-İŞ** Gen.Bşk.: **Faruk BARUT** Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Tel: 134 49 87-88-89 - 118 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	**GENEL MADEN-İŞ** Gen.Bşk.: **MEHMET TEZER** Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel: 120 02 - 132 04 ZONGULDAK	**17**	**TEZKOOP-İŞ** Gen.Bşk.: **KENAN GÜRBÜZ** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel: 229 67 97 - 229 67 97 Sıhhiye / ANKARA
03	**PETROL-İŞ** Gen.Bşk.: **MÜNİR CEYLAN** Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel: 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe / İSTANBUL	**17**	**KOOP-İŞ** Gen.Bşk.: **AHMET BALAMAN** İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel: 230 08 55 - 229 44 80 Yenişehir/ANKARA
04	**TEKGIDA-İŞ** Gen.Bşk.: **ORHAN BALTA** 4. Levent Konaklar Sokak Tel: 164 49 96-97-98 Levent / İSTANBUL	**18**	**TÜMTİS** Gen.Bşk.: Selim Paşa Sokak Tümtis Sarayı No: 62 Tel: 524 36 79 - 531 40 75
05	**ŞEKER-İŞ** Gen.Bşk.: **HİKMET ALCAN** Karanfil Sokak 59 Tel: 118 42 73-74 - 117 19 88 Bakanlıklar / ANKARA	**19**	**DEMİRYOL-İŞ** Gen.Bşk.: **MEHMET ACIDERELİ** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel: 231 80 29-30-31-32
06	**TEKSİF** Gen.Bşk.: **ŞEVKET YILMAZ** Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat: 5-6 Tel: 131 21 70-71-72-73 ANKARA	**20**	**TÜRKİYE DENİZCİLER** Gen.Bşk.: **EMİN KUL** Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 144 48 38 - 149 56 29 Tophane / İSTANBUL
07	**DERİ-İŞ** Gen.Bşk.: **YENER KAYA** Gençtürk Cad 17/3 Birlik İşhanı Tel: 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	**21**	**HAVA-İŞ** Gen.Bşk.: **ADNAN ÖZCAN** İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Tel: 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy / İSTANBUL
08	**AĞAÇ-İŞ** Gen.Bşk.: **GÜRAL ERÇAKIR** Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel: 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	**22**	**LİKAT-İŞ** Gen.Bşk.: **AHMET KURT** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel: 231 74 18-19 Sıhhiye / ANKARA
09	**SELÜLOZ-İŞ** Gen.Bşk.: **İSMAİL ÖNAY** Ömer Ağa Mah. Hürriyet Cad. Işılay Apt. Kat: 1 Tel: 118 99 - 134 50 İZMİT	**23**	**HABER-İŞ** Gen.Bşk.: **CUMHUR SARAÇ** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 1/14 Tel: 230 22 60 - 229 36 12 Sıhhiye / ANKARA
10	**BASIN-İŞ** Gen.Bşk.: **ALİ EKBER GÜVENÇ** Necatibey Cad. 20/7 Tel: 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	**24**	**SAĞLIK-İŞ** Gen.Bşk.: **MUSTAFA BAŞOĞLU** Necatibey Cad. 23/9-10 Tel: 231 80 45 Sıhhiye / ANKARA
11	**BASİSEN** Gen.Bşk.: **METİN TİRYAKİOĞLU** İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel: 145 70 30-31-32-33 Galatasaray / İSTANBUL	**25**	**TOLEYİŞ** Gen.Bşk.: **MUSTAFA ARAS** Asmalı Mescit Mah. Nergiz Sok. Tünel İşhanı Tel:No: 6 Kat: 3-4 Beyoğlu / İSTANBUL Tel: 149 61 73
11	**BASS** Gen.Bşk.: **TAMER SONALP** Sümer Sokak 29 Tel: 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA	**26**	**TÜRK HARB-İŞ** Gen.Bşk.: **KENAN DURUKAN** İnkılâp Sokak 20 Tel: 134 20 00 - 134 20 01 - 134 20 02 Kızılay / ANKARA
12	**TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ** Gen.Bşk.: **TAMER ERALAN** Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Tel: 229 53 91 - 229 53 96 - 229 33 28 Sıhhiye / ANKARA	**27**	**TGS** Gen.Bşk.: **EREN GÜVENER** Basın Sarayı Kat: 2 Tel: 527 85 35 Cağaloğlu / İSTANBUL
12	**KRİSTAL-İŞ** Gen.Bşk.: **HASAN BASRİ BABALI** Kazancı Yokuşu, Ağaçırağı Sokak No: 3 Daire: 10 80090 Taksim / İSTANBUL Tel: 151 95 77 (3 Hat)	**28**	**TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ** Gen.Bşk.: **HÜSEYİN PALA** Yeni Selim Paşa Sokak 62 Tel: 513 82 54-55-56
13	**TÜRK-METAL** Gen.Bşk.: **MUSTAFA ÖZBEK** Akıncılar Sokak No: 14 Tel: 229 17 53-54 Maltepe / ANKARA		**TÜRK-SEN** Gen.Bşk.: **HÜSEYİN CURCİOĞLU** 7 A Şehit Mehmet R.Hüseyin Sokak Tel: 72 444 Lefkoşe / KIBRIS

Yemek boykotuna katılan işçiler kitle hareketinin en güzel örneğini verdiler.

